

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Донбаська державна машинобудівна академія
Освітня програма	29216 Фізична культура і спорт
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	017 Фізична культура і спорт

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Керівництво ДДМА підтримує розвиток ОП «Фізична культура і спорт» та опікується розвитком спорту в ДДМА. ОП інтегрується в Концепцію освітньої діяльності ДДМА за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт. Враховуються тенденції розвитку ринку праці в Донецькій області, а також при запровадженні програми було враховано потреби регіону у фахівцях з фізичної культури і спорту. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів. ДДМА співпрацює з представниками органів місцевого управління: Краматорською міською радою, Донецьким обласним відділенням (філії) Комітету з ФВіС МОН України, управлінням ФКіС Донецької обласної державної адміністрації. Практики проводяться на місцевих базах: в ДЮСШ, фізкультурно-спортивних організаціях, закладах середньої освіти, з якими укладено значну кількість договорів. В ДДМА створені умови для запобігання академічної недобросовісності, про що свідчить наявність всіх нормативних документів та актів, функціонування відділу з внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, закупівля ліцензійного програмного забезпечення для виявлення академічного плагіату «Strikeplagiarism». В університеті потужна матеріально-технічна база, функціонує бібліотека, спортивна інфраструктура, гуртожиток, медичний центр. Забезпечено безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів. Можливість безкоштовного використання мережі Internet через комп'ютери або підключення за допомогою Wi-fi сигналу. Високий рівень організації дистанційного навчання. Створено всі передумови для подальшого розвитку та вдосконалення освітньо-професійної програми «Фізична культура і спорт». ОП відповідає більшості критеріїв з недоліками, що не є суттєвими. Однак спостерігається часткова невідповідність Критерію 2 та 4. Структура та зміст освітньої програми потребують доопрацювання. Також слід вдосконалити навчання та викладання за освітньої програмою.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Зміст ОП враховує сучасні тенденції розвитку сфери ФКіС, місцевого ринку праці, потреби Донецької області у фахівцях ФКіС через співпрацю ДДМА зі спортивними організаціями та закладами середньої освіти, що також дозволяє оперативніше реагувати на зміни в сфері ФКіС. Простота пошуку на сайті закладу вищої освіти та вільний доступ до навчального забезпечення, зокрема освітньої програми, навчальних планів, робочих програм, силабусів, навчально-методичних комплексів, збірників наукових праць тощо. Позитивним та перспективним фактом є кількість договорів про співпрацю, залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, роботодавців. У ДДМА створена система щодо матеріального та морального стимулювання професійної майстерності викладачів. ДДМА має фізкультурно-оздоровчий комплекс, дві спортивні зали для занять фітнесом, які облаштовані якісним спортивним інвентарем, скеледром та 6 спортивних залів (для занять пауерліфтингом, аеробікою, важкою атлетикою та ігровими видами спорту), що забезпечує освітню діяльність за напрямками спортивної підготовки поза навчальної діяльності (секційні заняття). Також серед відкритих спортивних споруд ДДМА має: футбольний майданчик, 3 гандбольних спортивних майданчики, баскетбольний та гімнастичний майданчик з тренажерним обладнанням, а також площадку для пляжного волейболу. Для студентів та співробітників є безоплатний доступ до мережі Internet на всій території ДДМА. Також під час зустрічей здобувачами було звернено увагу ЕГ на позитивну практику доступу до бібліотечних фондів, електронних каталогів та SCOPUS TA WEB OF SCIENCE не тільки з локальної мережі ДДМА, а й з власного пристрою вдома. ДДМА підтримує та розвиває інфраструктуру для задоволення потреб та інтересів студентів. Прозора та зрозуміла процедура контрольних заходів, визначені чіткі критерії в оцінці знань та вмінь за всіма дисциплінами. Внутрішні та зовнішні стейкхолдери (здобувачі та роботодавці) залучені до перегляду ОП. У ДДМА проводиться анкетування здобувачів щодо якості підготовки за ОП. Визначена відповідність академічної та професійної кваліфікації викладачів цілям ОП, під час конкурсного відбору вирішальними є професіоналізм та спроможність забезпечити якісний рівень викладання дисциплін ОП. Достатня кількість договорів про співпрацю та академічну мобільність, існування внутрішніх програм підвищення кваліфікації, що сприяють підвищенню необхідних мовних компетентностей, дають змогу для професійного розвитку викладачів.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони: Спостерігається часткова невідповідність за Критерієм 2: не реалізується право здобувачів на вільний вибір дисциплін, проходженню виробничої (педагогічної) практики не передують вивчення обов'язкових спортивних дисциплін практичного спрямування (легка атлетика, спортивні та рухливі ігри, гімнастика, єдиноборства, плавання). Також спостерігається часткова невідповідність за Критерієм 4: зазначені в робочих програмах компетенції та ПРН не завжди співпадають з ПРН та компетенціями, визначеними у відповідних Матрицях ОП, в окремих фахових дисциплінах відсутні відповідні програмні результати навчання, відсутні робочі програми 6 вибіркового дисциплін, в робочих програмах навчальних дисциплін (ТМФВ, ТМВОВС), в яких планується виконання курсових робіт, відсутні вимоги та критерії їх оцінювання. Недостатня практична реалізація співпраці кафедри фізичного виховання та спорту з іншими закладами освіти, у тому числі й закордонними (мала кількість спільних публікацій, відсутність академічної мобільності НПП та здобувачів вищої освіти, відсутність видання спільних посібників, монографій). Здобувачі слабо обізнані щодо можливостей академічної мобільності та щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Слабка імплементація політики академічної доброчесності в освітній процес здобувачів вищої освіти. Відсутність опитувань серед здобувачів, щодо конфліктних ситуацій, сексуальних домагань та дискримінації. Відсутність практики моніторингу задоволеності роботодавців та зовнішніх стейкхолдерів рівнем підготовки здобувачів даної ОП. Не існує механізмів опитувань НПП щодо вдосконалення внутрішньої системи якості освіти. Нормативні документи, що висвітлені на сайті, не мають печаток та оригінальних підписів. Рекомендації: Вдосконалити структуру та зміст освітньої програми: привести у відповідність Матрицю забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП та Матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам ОП та внести відповідні зміни у робочі програми навчальних дисциплін. Додати до обов'язкових ОК такі, що будуть сприяти формуванню рухових навичок з різних видів спорту. Розробити всі програми вибіркового дисциплін. Забезпечити студентам реалізацію права на вільний вибір дисциплін. Регулярно здійснювати інформування здобувачів щодо можливостей академічної мобільності та щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Визначити чіткі вимоги до виконання курсових робіт та критерії їх оцінювання. Підвищити активність НПП щодо реалізації співпраці з іншими закладами освіти, у тому числі й закордонними. Запровадити практику опитувань серед здобувачів, щодо конфліктних ситуацій, питань сексуальних домагань та дискримінації. Запровадити анкетування різного спрямування для усіх зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів (НПП, роботодавців). Розміщувати на сайті ДДМА нормативно-правові документи, які містять дату затвердження, печатку та оригінальні підписи.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП «Фізична культура і спорт» має чітко сформульовані цілі, а саме – підготовка висококваліфікованих фахівців із широким доступом до працевлаштування, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в процесі професійної діяльності у сфері фізичної культури і спорту, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. В концепції стратегічного розвитку ДДМА на 2021-2030 роки: http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%86%D0%B5%D0%BF%D1%86%D1%96%D1%8F_%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83_%D0%94%D0%94%D0%9C%D0%90_21_30_%D0%A1%D0%B0%D0%B9%D1%82.pdf зазначено «Утвердження у учасників освітнього процесу моральних цінностей, громадянської позиції, здорового способу життя» (п.4.4.3), передбачено модернізацію стадіону та спортивних будівель (п.4.4.5), залучення до участі у заходах з художньої самодіяльності, у наукових, культурних і соціальних заходах (п.5.3). Однак в концепції стратегічного розвитку ДДМА на 2021-2030 роки не відображено напрямки роботи щодо популяризації спорту, здорового способу життя, залучення здобувачів до спортивно-оздоровчих заходів, розвитку фізичної культури і спорту в ДДМА. В ДДМА розроблено Концепцію освітньої діяльності за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт, в якій визначено стратегічні цілі, принципи і завдання для підготовки фахівців зі спеціальності 017 ФКіС: <http://www.dgma.donetsk.ua/docs/kafedry/fizv/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%86%D0%B5%D0%BF%D1%86%D0%B8%D1%8F.pdf> На зустрічі з керівництвом ДДМА ректор зазначив про підтримку спорту, про значну кількість змагань та фізкультурно-оздоровчих заходів, які проводяться на базі ДДМА, про сприяння розвитку ОП «Фізична культура і спорт». Про проведення в ДДМА системної роботи щодо розвитку студентського спорту протягом 2018-2020 років свідчать звіти ректора: - звіт ректора за 2020 рік: <http://www.dgma.donetsk.ua/docs/zvit/%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82%20%D1%80%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B0%20%D0%94%D0%94%D0%9C%D0%90%20%D0%B7%D0%B0%202020%20%D1%80%D1%96%D0%BA.pdf> - звіт ректора за 2019 рік:

<http://www.dgma.donetsk.ua/docs/zvit/%D0%9E%D1%82%D1%87%D0%B5%D1%82%20%D1%80%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%Vo%20%D0%B7%D0%Vo%202019.pdf> Також ректор зазначив про багаторічну плідну співпрацю з Донецьким обласним відділенням (філією) Комітету з ФВіС МОН України, що підтвердив на зустрічі з роботодавцями Начальник Донецького обласного відділення (філії) Комітету з ФВіС МОН України – Нестеренко І.Ю. та про що зазначено у рецензії на ОП: http://www.dgma.donetsk.ua/docs/kafedry/fizv/os/%D0%9D%D0%Bo%D1%87_%D0%94%D0%BE%D0%BD_%D0%9E%D0%B1%D0%BB_%D0%B2%D1%96%D0%B4_%D0%9A%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%82%D1%83_%D0%B7_%D0%A4%D0%92%D0%A1_%D0%9C%D0%9E%D0%9D%D0%A3.pdf

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

До формулювання цілей ОП та визначення результатів навчання були залучені представники роботодавців: начальник Донецького обласного відділення (філії) КФВС МОН України – Нестеренко І.Ю., директор ДЮСШ № 1 – Лепков А.І., директор обласної комплексної ДЮСШ – Кірпилянський К.Л., про що свідчить протокол № 8 від 14.04.2020 р. розширеного засідання навчально-методичної секції кафедри ФВіС (Додаток). Нестеренко І.Ю. (Начальник Донецького обласного відділення (філії) КФВС МОН України) запропонував включити до обов'язкових компонентів дисципліну «Менеджмент у сфері фізичної культури і спорту», Кірпилянський К.Л. (директор обласної комплексної ДЮСШ) вніс пропозицію щодо вдосконалення професійної підготовки фахівців саме в тих видах спорту, які культивуються у регіоні (силові, ігрові та єдиноборства), цю пропозицію також підтримав Лепков А.І. (директор ДЮСШ № 1). Пропозиції стейкхолдерів було враховано: до обов'язкових ОК включено дисципліну «Менеджмент у сфері фізичної культури і спорту», до вибіркового дисциплін входять «Теорія і методика викладання спортивних ігор», «Спортивні єдиноборства», «Атлетизм». ОП має чітко виражений місцевий фокус. Стейкхолдерами виступають також представники органів місцевого управління (Мицик В. – начальник управління ФКіС Донецької обласної державної адміністрації), що зазначено у рецензії-відгуку на ОП: <http://www.dgma.donetsk.ua/docs/kafedry/fizv/os/%D0%A0%D0%B5%D1%86%D0%B5%D0%BD%D0%B7%D1%96%D1%8F%20%D0%BD%D0%Bo%D1%87.%D1%83%D0%BF%D1%80.%20%D0%94%D0%BE%D0%BD%D0%9E%D0%94%D0%90.pdf> ОП була обговорена в ДЮСШ №1 м. Краматорськ, про що зазначено у рецензії директора ДЮСШ № 1 А.І. Лепкова на ОП: http://www.dgma.donetsk.ua/docs/kafedry/fizv/os/%D0%A0%D0%B5%D1%86%D0%B5%D0%BD%D0%B7%D1%96%D1%8F_%C2%AB%D0%94%D0%AE%D0%A1%D0%A8_%E2%84%961_%D0%BC_%D0%9A%D1%80%D0%Bo%D0%BC%D0%Bo%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%C2%BB.pdf На ОП надано рецензії: від директора ДЮСШ Краматорської міської ради Д.В. Леонова, секретаря Краматорської міської ради І.І. Сташкевича, виконавчого директора відділення НОК України в Донецькій області Д. Подопригори <http://www.dgma.donetsk.ua/2020120304gromadske-obgovorennya-osvitno-profesiynih-program-i-navchalnih-planiv.html>. Академічна спільнота (викладачі випускової кафедри фізичного виховання і спорту) були залучені до розробки ОП. Так, авторами ОП є співробітники кафедри: Долинний Ю.О., Черненко С.О., Кошева Л.В. Однак, немає відгуків на ОП від представників академічної спільноти інших ЗВО. На розширеному засіданні навчально-методичної секції кафедри ФВіС (протокол № 8 від 14.04.2020 р. - Додаток) також були присутні здобувачі: Осмятченко С. (ФКС-19-2т), Подопригора Д., Сафонов Д. (ФКС-19-1), Охоненко О. (ФКС-18-1), Сорокін Ю., Стрелков К. (ФКС18-1т). На зустрічі з ЕГ здобувачі зазначили, що були присутні на засіданні, однак пропозицій не вносили, були згодні з усіма пропозиціями, які були озвучені на засіданні.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

В Донецькій області діє потужна мережа фізкультурно-спортивних закладів і організацій, що потребують відповідних фахівців, які можуть здійснювати навчально-тренувальний процес в освітніх, спортивних, оздоровчих організаціях Донецької області. Фахівців спеціальності 017 ФКіС в Донецькій області наразі готують тільки в ДДМА, так як Донецький державний інститут здоров'я, фізичного виховання і спорту знаходиться на тимчасово окупованій території. Зміст ОП, а саме ПРН 4, 5, 7, 22-25 враховує сучасні тенденції розвитку сфери ФКіС, місцевого ринку праці, потреби Донецької області у фахівцях ФКіС через співпрацю ДДМА зі спортивними організаціями та закладами середньої освіти, про що свідчить наявність Договорів про проходження практики: <http://www.dgma.donetsk.ua/2020120308praktichna-pidgotovka-ta-pratsevlashtuvannya-vipusnikiv-kafedri.html> ОП відповідає вимогам ринку праці в Донецькій області, про що зазначено у рецензії Начальника Донецького обласного відділення (філії) Комітету з ФВіС МОН України І.Ю. Нестеренка. Начальник управління ФКіС Донецької обласної державної адміністрації В. Мицик зазначив у рецензії-відгуку, що ОП має інтеграцію з ринком праці Донецької області, а проведені консультації з потенційними роботодавцями в Донецькій області підтвердили потребу в підготовці бакалаврів з ФКіС: <http://www.dgma.donetsk.ua/2020120304gromadske-obgovorennya-osvitno-profesiynih-program-i-navchalnih-planiv.html>. Співпраця зі спортивними організаціями (<http://www.dgma.donetsk.ua/2020120308praktichna-pidgotovka-ta-pratsevlashtuvannya-vipusnikiv-kafedri.html>) та залучення фахівців до викладання (для проведення тренувальних занять групи ПСМ зі спортивних єдиноборств на умовах погодинної оплати залучений головний спеціаліст Донецького обласного відділення (філії) КФВС МОН України Сорока М.А.) дозволяють оперативно реагувати на зміни в сфері ФКіС. При розробці ОП враховано досвід вітчизняних програм, а саме: Національного університету фізичного виховання і спорту України (м. Київ), Львівського державного університету фізичної культури ім. І. Боберського (м. Львів), Харківської державної академії

фізичної культури (м. Харків), Навчально-наукового інституту фізичного виховання і спорту ДЗ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка» (м. Кременна). На основі досвіду різних програм підготовки було впроваджено дисципліни «Теорія і технології оздоровчо-рекреаційної рухової активності», «Менеджмент у сфері ФКіС», «Олімпійський та професійний спорт», «Адаптивний спорт». Також був вивчений іноземний досвід при розробці даної ОП. ДДМА співпрацює з Вірменським державним інститутом фізичної культури (м. Єреван) http://www.dgma.donetsk.ua/docs/kafedry/fizv/ssony/%C2%ABArmenian_State_Institute_of_Physical_Culture_Yerevan,_Armenia;.pdf та Державним університетом фізичного виховання і спорту Республіки Молдова (м. Кишинів) http://www.dgma.donetsk.ua/docs/kafedry/fizv/ssony/%C2%ABThe_State_University_of_Physical_Education_and_Sport_Chi%C8%99in%C4%83u;.pdf.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти затверджений та введений в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 № 567. ПРН ОП відповідають результатам навчання, запропонованим стандартом вищої освіти. ОП спрямована не тільки на формування загальних та спеціальних фахових компетентностей, що визначені у Стандарті, але і містить перелік додаткових фахових компетентностей, таких як ФКС 15 Здатність до розуміння особливостей тренерської діяльності в обраному виді спорту, ФКС 16. Здатність застосовувати знання про мету, завдання, принципи, засоби, методи та структуру підготовки спортсменів в обраному виді спорту, ФКС 17. Здатність залучати дітей до занять обраним видом спорту, здійснювати планування та реалізацію тренувального процесу на першій стадії багаторічної підготовки спортсменів в обраному виді спорту. На думку експертної групи ФКС 15, 16, 17 дублює ФКС 2 (Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях), бо здатність проводити тренування передбачає розуміння особливостей тренерської діяльності, знання принципів, методів та засобів підготовки, планування та реалізацію тренувального процесу. Також програмні результати навчання не вичерпуються тими ПРН, що їх визначає Стандарт. В ОП зазначено також додаткові: ПРН 22. Здатний оцінювати задатки та здібності особи в процесі спортивного відбору та орієнтації в обраному виді спорту, ПРН 23. Демонструвати ґрунтовні знання та вміння з визначення змісту та планування тренувального процесу спортсменів на окремих етапах першої стадії багаторічної підготовки в обраному виді спорту, ПРН 24. Студент здатний застосовувати знання, вміння та навички для ефективного проведення тренувальних занять зі спортсменами з урахуванням їх вікових, статевих та індивідуальних особливостей, рівня підготовленості та закономірностей становлення спортивної майстерності в обраному виді спорту, ПРН 25. Організовувати проведення спортивних змагань з обраного виду спорту. На думку експертної групи ПРН 22, 23, 24, 25 дублюють ПРН 8 (Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань), бо заходи щодо підготовки спортсменів передбачають здійснення спортивного відбору, планування тренувального процесу, врахування індивідуальних особливостей спортсменів. Також ПРН 22, 23, 24, 25 та ПРН 8 забезпечуються однаковими ОК – ОК 20, ОК 26, ОК 29.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Керівництво ДДМА підтримує розвиток ОП «Фізична культура і спорт» та опікується розвитком спорту в ДДМА. Розроблено Концепцію освітньої діяльності за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт. Враховано позицію роботодавців при формуванні освітніх компонентів освітньої програми. ДДМА співпрацює з представниками органів місцевого управління: Краматорською міською радою, Донецьким обласним відділенням (філії) Комітету з ФВіС МОН України, управлінням ФКіС Донецької обласної державної адміністрації. Зміст ОП враховує сучасні тенденції розвитку сфери ФКіС, місцевого ринку праці, потреби Донецької області у фахівцях ФКіС через співпрацю ДДМА зі спортивними організаціями та закладами середньої освіти. Співпраця зі спортивними організаціями та залучення фахівців до викладання дозволяють оперативно реагувати на зміни в сфері ФКіС. При розробці ОП враховано досвід вітчизняних програм (Національного університету фізичного виховання і спорту України (м. Київ), Львівського державного університету фізичної культури ім. І. Боберського (м. Львів), Харківської державної академії фізичної культури (м. Харків), Навчально-наукового інституту фізичного виховання і спорту ДЗ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка» (м. Кременна), на основі досвіду яких було впроваджено дисципліни «Теорія і технології оздоровчо-рекреаційної рухової активності», «Менеджмент у сфері ФКіС», «Олімпійський та професійний спорт», «Адаптивний спорт» та враховано іноземний досвід під час співпраці з Вірменським державним інститутом фізичної культури (м. Єреван) та Державним університетом фізичного виховання і спорту Республіки Молдова (м. Кишинів).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони: В Концепції стратегічного розвитку ДДМА на 2021-2030 роки не представлено шляхи розвитку фізичної культури і спорту. Не представлено пропозиції здобувачів щодо вдосконалення ОП. Відсутні відгуки на ОП

від представників академічної спільноти. Додаткові ФКС 15, 16, 17 дублюють ФКС 2. Додаткові ПРН 22, 23, 24, 25 дублюють ПРН 8 та забезпечуються однаковими ОК – ОК 20, ОК 26, ОК 29. Рекомендації: Врахувати у перспективах розвитку ДДМА можливості подальшого вдосконалення ОП, розвитку фізичної культури і спорту та напрямки роботи щодо популяризації спорту, здорового способу життя, залучення здобувачів до спортивно-оздоровчих заходів та спортивних змагань. Залучати здобувачів до активної роботи щодо вдосконалення ОП. Налагодити співпрацю із ЗВО, які готують фахівців зі спеціальності ФКіС та врахувати їх рекомендації при оновленні ОП. При оновленні ОП передивитися доцільність ФКС 15, 16, 17 та ПРН 22, 23, 24, 25.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП інтегрується в Концепцію освітньої діяльності ДДМА за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт. Враховуються тенденції розвитку ринку праці в Донецькій області, а також було враховано потреби регіону у фахівцях з ФКіС та досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів. Однак в Концепції стратегічного розвитку ДДМА на 2021-2030 роки не представлено шляхи розвитку фізичної культури і спорту. Не представлено пропозиції здобувачів щодо вдосконалення ОП, відсутні відгуки на ОП від представників академічної спільноти. Додаткові ФКС та додаткові ПРН дублюють обов'язкові ФКС та ПРН, які визначені Стандартом вищої освіти України за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Відповідає визначеному критерію з недовіками, що не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої програми «Фізична культура і спорт» складає 240 кредитів ЄКТС. Обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти України за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (затверджений та введений в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 № 567), складає 70,4 % (169 кредитів) обсягу освітньої програми. На дисципліни вільного вибору припадає 29,6 % (71 кредит) обсягу ОП. Обсяг навчальних і виробничих практик складає 10 % (24 кредити) від загального обсягу освітньої програми. На атестацію відводиться 3 кредити. Обсяг окремих ОК відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст освітньої програми та навчального плану мають чітку структуру:
[http://www.dgma.donetsk.ua/docs/kafedry/fizv/%D0%9E%D0%9F%D0%9F%20\(017%20%D0%A4%D0%9A%D0%A1\)_2020.pdf](http://www.dgma.donetsk.ua/docs/kafedry/fizv/%D0%9E%D0%9F%D0%9F%20(017%20%D0%A4%D0%9A%D0%A1)_2020.pdf)

http://www.dgma.donetsk.ua/docs/kafedry/fizv/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96_%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%B8_4_%D1%80%D0%BE%D0%BA%D0%B8_%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_2020_21.pdf Цикл загальної підготовки включає 10 ОК, цикл професійної підготовки – 20 ОК, Практика – 4 ОК і атестація – 1 ОК. Структурно-логічна схема вивчення навчальних дисциплін показує послідовність вивчення дисциплін за семестрами, однак не показує взаємозв'язки між вивченням дисциплін. Аналіз навчального плану показав, що дисципліни циклу загальної підготовки вивчаються протягом перших двох років навчання (окрім Психології та Безпеки життєдіяльності). Проходження практики передбачено в 2, 4, 6 та 8 семестрах: в 2 семестрі – навчальна (ознайомча практика), в 4 семестрі – виробнича (педагогічна) практика, в 6 семестрі – виробнича (тренерська) практика, в 8 семестрі – виробнича практика за профілем майбутньої роботи. В ОП відсутні серед обов'язкових ОК такі як, легка атлетика, гімнастика, спортивні ігри, атлетизм, плавання, на яких студент має опанувати рухові навички. Згідно Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми досягнення ПРН 7 (Студент здатний здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами) забезпечується за рахунок ОК 14 Долікарська медична допомога та основи медичних знань, ОК 15 ТМФВ (теоретична дисципліна) і ОК 32 Виробнича (педагогічна) практика. Не зрозуміло, яким чином та за допомогою яких обов'язкових ОК здобувач в процесі навчання опановує рухові навички з різних видів спорту

та видів рухової активності для того, щоб досягти ПРН 7 в процесі педагогічної практики в ЗОШ, в яких програми з фізичної культури побудовані в основному з використанням цих видів рухової активності. Такі дисципліни як легка атлетика, гімнастика, спортивні ігри, атлетизм, плавання, на яких студент має опанувати рухові навички, є вибірковими компонентами і обрати можна лише одну з двох дисциплін (гімнастику або спортивні ігри, легку атлетику або туризм, спортивні ігри або атлетизм). В ОП не представлено обов'язкових дисциплін, що забезпечують формування рухової компетентності вчителя фізичної культури, хоча в ОП зазначено, що випускник може працювати на посаді вчителя фізичної культури.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності. Дисципліни загального циклу підготовки (Історія України та української культури, Іноземна мова, Філософія, Українська мова за професійним спрямуванням, Нові інформаційні технології, Основи наукових досліджень (за професійним спрямуванням), Психологія, Педагогіка, Безпека життєдіяльності та основи охорони праці) логічно забезпечують компонентам освітньої програми зазначено, що ЗК 1, 4, 5, 6, 10, 11, та ФКС 14 формуються при вивченні 30-34 ОК із 35 представлених у матриці, тобто майже всіх обов'язкових ОК. Слід звернути увагу, що дисципліни Вступ до спеціальності, Анатомія людини з основами спортивної морфології, ТМФВ, Біомеханіка, Фізіологія людини та рухової активності та інші 32 ОК із 35 представлених в ОП не формують компетентність –ЗК 6 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Тематикою дисциплін: Анатомія людини з основами спортивної морфології, Біохімія і біохімічні основи спортивного тренування, Загальна гігієна та гігієна фізичних вправ, Спортивні споруди і обладнання та іншими 33 ОК із 35 не передбачено формування ЗК 5 Здатність планувати та управляти часом, а тематикою теоретичних дисциплін (Історія України та української культури, Історія ФКіС, Спортивні споруди та інші, що відображені у Матриці) не передбачено формування ЗК 4 (Здатність працювати в команді). Дисципліни циклу професійної підготовки забезпечують оволодіння знаннями щодо особливості професії (Вступ до спеціальності), з медико-біологічних дисциплін (Анатомія людини з основами спортивної морфології, Долікарська медична допомога та основи медичних знань, Фізіологія людини та рухової активності, Біохімія і біохімічні основи спортивного тренування, Загальна гігієна та гігієна фізичних вправ), знаннями з підготовки спортсменів (Олімпійський і професійний спорт, Адаптивний спорт, Теорія і методика ДЮС, Теорія і методика викладання обраного виду спорту, Загальна теорія підготовки спортсменів, Навчальна ознайомча практика, Виробнича (тренерська) практика, Виробнича практика за профілем майбутньої роботи), з фізичного виховання (ТМФВ, Виробнича (педагогічна) практика), з оздоровчих технологій (Теорія і технології оздоровчо-рекреаційної рухової активності, Основи теорії здоров'я та ЗСЖ), з психології фізичного виховання і спорту, педагогічної майстерності фахівців з ФКіС, біомеханіки, спортивної метрології, з менеджменту у сфері ФКіС, спортивних споруд і обладнання. Обов'язкові дисципліни циклу професійної підготовки не забезпечують оволодіння знаннями з видів спорту (легка атлетика, спортивні та рухливі ігри, гімнастика, єдиноборства, плавання). Ці знання студенти можуть отримати виключно за рахунок вивчення дисциплін вільного вибору. Вибіркові дисципліни забезпечують поглиблене вивчення дисциплін гуманітарного та професійного спрямування.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Частка вибіркових дисциплін на ОП складає 71 ЄКТС (29,6 %) від загального обсягу ОП, що відповідає Закону України «Про вищу освіту». Процедура вибору дисциплін регламентується наступними документами: - Положенням про організацію освітнього процесу в Донбаській державній машинобудівній академії (нова редакція) [http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96%D0%95%D0%9D%D0%9D%D0%AF%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8E%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%83%20\(%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F\)_1.pdf](http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96%D0%95%D0%9D%D0%9D%D0%AF%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8E%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%83%20(%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F)_1.pdf) - Положенням про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти вибіркових дисциплін у Донбаській державній машинобудівній академії http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA_%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%B2%D0%B8%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85_1.pdf В навчальному плані представлено перелік дисциплін вільного вибору. Студенти можуть обирати як дисципліни, представлені у плані, так і дисципліни з інших ОП ДДМА. Процедури вибору дисциплін є зрозумілими для здобувачів. Здобувачі мають здійснити вибір дисциплін за семестрами навчання. З програмами вибіркових дисциплін можна ознайомитися на сайті кафедри: <http://www.dgma.donetsk.ua/202012031111robochi-programi-navchalnih-distsiplin.html> Наразі відсутні 6 програм вибіркових дисциплін. Студенти можуть обрати дисципліни вільного вибору з циклу загальної підготовки для вивчення протягом 2-3 курсу навчання. Вибір дисциплін з циклу загальної підготовки є достатнім, включає в тому числі і дисципліни з інших ОП ДДМА. В циклі професійної підготовки студент має обрати в кожному блоці одну дисципліну з двох, що не дозволяє в достатній мірі реалізувати право на вільний вибір дисциплін. Також обов'язковим для всіх студентів є обрання дисципліни «Підвищення спортивної майстерності з обраного виду спорту» на 26 кредитів, що не дозволяє реалізувати право на вільний вибір дисциплін.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Під час навчання здобувачі проходять навчальну (ознайомчу) практику у 2 семестрі – 4,5 кредити, виробничу (педагогічну) практику у 4 семестрі – 4,5 кредити, виробничу (тренерську) практику - у 6 семестрі – 4,5 кредити та виробничу практику за профілем майбутньої роботи – у 8 семестрі – 10,5 кредитів. Навчальна (ознайомча) практика відбувається у 2 семестрі після вивчення дисциплін Вступ до спеціальності, Теорія і технології оздоровчо-рекреаційної рухової активності, дисциплін медико-біологічного спрямування (Анатомія людини з основами спортивної морфології, Долікарська медична допомога та основи медичних знань). Виробнича (педагогічна) практика проходить у 4 семестрі після вивчення дисциплін ТМФВ, Біомеханіка, Фізіологія людини та рухової активності, Педагогічна майстерність фахівців з ФКіС. Однак, проходженню практики не передують вивчення обов'язкових спортивних дисциплін практичного спрямування. Виробничу (тренерську) практику здобувачі проходять у 6 семестрі після вивчення дисциплін медико-біологічного спрямування, Загальної теорії підготовки спортсменів, Теорії і методики викладання обраного виду спорту. Виробнича практика за профілем майбутньої роботи запланована на 8 семестр після вивчення дисциплін Теорія і методика дитячо-юнацького спорту, Адаптивний спорт, Олімпійський спорт, Професійний спорт, Менеджмент у сфері ФКіС. На сайті кафедри розміщено програми практики <http://www.dgma.donetsk.ua/202012031111robochi-programi-navchalnih-distiplin.html> та угоди про співробітництво з базами практик: ДЮСШ Краматорської міськради, ДЮСШ № 1 Краматорської міськради, ДЮСШ № 1 Дружківської міської ради, Донецького обл. шахового клубу імені О.В. Момота, КМТО «Краматорський центр Капоейри», Дитячо-юнацький клуб фізичної підготовки № 2 м. Краматорськ, обласна ДЮСШ з важкої атлетики м. Дружківка, ДЮСШ «ХК «Донбас», Федерація чирлідінгу та чирспорту України, спортивний комплекс «Артемсіль», Комунальна організація ДЮСШ Костянтинівської міської ради, комунальний позашкільний НЗ ДЮСШ Мирноградської міської ради, КД ДЮСШ № 1 м. Бахмут, комплексна ДЮСШ Бахмутського району, ЗОШ № 15, № 18, ліцей № 4 «Успіх», економіко-гуманітарний ліцей № 8 імені В. Стуса, Маяківська ЗОШ 1-3 ступеня Слов'янської районної ради, ЗОШ № 6 м. Дружківка: <http://www.dgma.donetsk.ua/2020120308praktichna-pidgotovka-ta-pratsevlashtuvannya-vipusknikiv-kafedri.html> Під час практики здобувачі набувають загальні та спеціальні фахові компетентності, а також досягають ПРН, які визначені у матриці відповідності ОК та ПРН. Практична підготовка формує загальні компетентності (ЗК 1, 4-7, 10-12), фахові компетентності, а саме: ФКС 1, 3, 5, 12, 14-18). Також вона забезпечує досягнення 4-5, 7, 22-25. Рекомендується взяти до уваги, що відповідно п. 2.5 Концепції розвитку педагогічної освіти «обсяг практичної підготовки має складати не менше 30 кредитів ЄКТС у межах обов'язкової частини бакалаврських програм (починаючи з першого року навчання, у різних закладах освіти і різних класах (курсах))».

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, що відповідають заявленим цілям програми. Так, навички комунікації, міжособистісної взаємодії, лідерства, здатності працювати в команді досягаються при вивченні Вступу до спеціальності, Психології, Педагогічної майстерності фахівців з фізичної культури і спорту, Психології фізичного виховання і спорту, а також при проходженні всіх видів практики. Опанування здатності планування та управління часом здійснюється при вивченні дисциплін: Менеджмент у сфері фізичної культури і спорту, Спортивна метрологія, Загальна теорія підготовки спортсменів, Теорія і методика викладання обраного виду спорту та ін. дисциплін, де вивчаються особливості планування навчально-тренувального процесу. Здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння вирішувати конфлікти, логічно і системно мислити, бути критичним та самокритичним забезпечується під час проходження практики. Для студентів проводиться низка позааудиторних заходів для набуття ними соціальних навичок (комунікації, міжособистісної взаємодії, лідерства, здатності працювати в команді): <http://www.dgma.donetsk.ua/fiz-studentske-zhittya.html>

7. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт щодо спеціальності 017 Фізична культура і спорт першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відсутній. Випускникам присвоюється освітня кваліфікація: бакалавр ФКіС. Однак, зміст ОП враховує вимоги щодо кваліфікаційних характеристик майбутніх фахівців галузі Фізичної культури і спорту. В ОП представлено первинні посади, які можуть обіймати фахівці, які здобули освіту за освітньо-професійною програмою «Фізична культура і спорт» згідно з Національним класифікатором професій.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

спілкуватися українською мовою, здатності планувати та управляти часом. Проходженню виробничої (педагогічної) практики не передують вивчення обов'язкових спортивних дисциплін практичного спрямування. Фактичне тижневе навантаження здобувачів становить 28-32 години аудиторних занять на тиждень, що перевищує норми, встановлені в Положенні про організацію освітнього процесу в ДДМА. Недоліки: Обов'язкові дисципліни циклу професійної підготовки не забезпечують оволодіння знаннями з видів спорту (легка атлетика, спортивні та рухливі ігри, гімнастика, єдиноборства, плавання). Наразі відсутні 6 програм вибіркових дисциплін. Вибір однієї з двох дисциплін у блоку, а також обов'язковий для всіх студентів вибір дисципліни «Підвищення спортивної майстерності з обраного виду спорту» на 26 кредитів не дозволяє реалізувати право на вільний вибір дисциплін. Рекомендації: Привести у відповідність структурно-логічну схему вивчення дисциплін (вказати взаємозв'язок між вивченням дисциплін). Привести у відповідність Матрицю забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП та Матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам ОП та внести відповідні зміни у робочі програми навчальних дисциплін. Спланувати проходження педагогічної практики після вивчення спортивних дисциплін практичного спрямування. Додати до обов'язкових ОК такі, що будуть сприяти формуванню рухових навичок з різних видів спорту. Розробити всі програми вибіркових дисциплін. Забезпечити студентам реалізацію права на вільний вибір дисциплін. Привести у відповідність нормативне та фактичне навантаження здобувачів. Взяти до уваги, що відповідно п. 2.5 Концепції розвитку педагогічної освіти «обсяг практичної підготовки має складати не менше 30 кредитів ЄКТС у межах обов'язкової частини бакалаврських програм (починаючи з першого року навчання, у різних закладах освіти і різних класах (курсах))».

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Практична підготовка здобувачів здійснюється за рахунок проходження різних видів практики в ДЮСШ, ЗОШ. ОП забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, що відповідають заявленим цілям програми, як за рахунок ОК так і процесі позааудиторних заходів. Однак, потребує перегляду структурно-логічна схема вивчення дисциплін, Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОП та Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми. Проходженню педагогічної практики не передують вивчення обов'язкових спортивних дисциплін практичного спрямування. Обов'язкові ОК не забезпечують здобувачів знаннями та практичними навичками з видів спорту (легка атлетика, спортивні та рухливі ігри, гімнастика, єдиноборства, плавання). Відсутні 6 програм вибіркових дисциплін. Не реалізується право студентів на вільний вибір дисциплін. Часткова невідповідність критерію, недоліки можна усунути в однорічний строк.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання на ОП «Фізична культура і спорт» є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті ДДМА: <http://www.dgma.donetsk.ua/2727.html> На сайті ДДМА у розділі Абітурієнту <http://www.dgma.donetsk.ua/abiturientu.html> розміщено інформацію про умови вступу 2021, інформацію випускникам ЗОШ, коледжів, ВПУ, технікумів, інформацію про приймальну комісію, зазначено перелік спеціальностей, вартість навчання. В ДДМА розроблено Положення про приймальну комісію на 2021 рік: http://www.dgma.donetsk.ua/index.php?option=com_content&Itemid=1968&id=4423&lang=uk&layout=edit&view=article В ДДМА визначено особливості вступу та спеціальні умови участі у конкурсному відборі на ОП вступників на основі повної загальної середньої освіти. В Правилах прийому до ДДМА в 2021 р. (п.VII) зазначено, що «особам, які є членами збірних команд України та брали участь у міжнародних олімпіадах (відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України), Олімпійських, Паралімпійських і Дефлімпійських іграх (за поданням Міністерства культури, молоді та спорту України), зараховуються оцінки по 200 балів з двох вступних випробувань за вибором вступника. Призерам та переможцям чемпіонатів Європи та чемпіонатів Світу з олімпійських видів спорту (у тому числі серед школярів), всесвітньої Гімназиadi, чемпіонатів України (з олімпійських видів спорту) під час вступу на навчання за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» останній доданок встановлюється рівним 10, а якщо конкурсний бал вступника при цьому перевищує 200, він встановлюється таким, що дорівнює 200. Документом, що підтверджує статус призера або переможця зазначених змагань, є диплом (грамота, сертифікат тощо), виданий організаторами змагань з визначенням прізвища, імені особи, назви змагань, дати, місця їх проведення, зайнятого місця та результату»:
<http://www.dgma.donetsk.ua/docs/abiturient/2021/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%B0%20%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B9%D0%BE%D0%BC%D1%83%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%94%D0%94%D0%9C%D0%90%202021%20.pdf> На сайті ДДМА розміщено програми фахових вступних випробувань, зокрема програма творчого конкурсу (фізична підготовленість) для вступу на навчання за ступенем бакалавра на базі повної загальної

середньої освіти на спеціальність 017 ФКіС, освітньо-професійну програму «Фізична культура і спорт»: http://www.dgma.donetsk.ua/index.php?option=com_content&Itemid=1977&id=4432&lang=uk&layout=edit&view=article Програма творчого конкурсу затверджена Ректором ДДМА, містить загальні положення, порядок проведення творчого конкурсу, умови виконання тестів з фізичної підготовленості (опис проведення тестування, результат тестування, вказівки та зауваження), критерії оцінювання, список літератури. Під час зустрічі з фокус-групою здобувачів 1-3 курсу денної форми навчання, здобувачі зазначили, що їм були зрозумілі всі правила прийому до ДДМА на ОП «Фізична культура і спорт».

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Для вступу на ОП «Фізична культура і спорт», абітурієнти мають представити сертифікати ЗНО з української мови, біології, атестат та скласти творчий конкурс, який враховує особливості підготовки на даній ОП, а саме необхідність певного рівня фізичної підготовки. ДДМА встановлює вагові коефіцієнти для вступу на спеціальність 017 «Фізична культура і спорт» К1 - 0,3, К2 - 0,35, К3 - 0,25 (творчий конкурс). Ваговий коефіцієнт (К4) середнього бала документа про повну загальну середню освіту становить – 0,1, що зазначено у Правилах прийому до ДДМА в 2021 р. (п.VII): <http://www.dgma.donetsk.ua/docs/abiturient/2021/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%B0%20%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B9%D0%BE%D0%BC%D1%83%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%94%D0%94%D0%9C%D0%90%202021%20.pdf> Програма Творчого конкурсу (фізична підготовленість) для вступу на навчання за ступенем бакалавра на базі повної загальної середньої освіти на спеціальність 017 ФКіС, освітньо-професійну програму «Фізична культура і спорт» розроблена кафедрою та представлена на сайті: http://www.dgma.donetsk.ua/index.php?option=com_content&Itemid=1977&id=4432&lang=uk&layout=edit&view=article Творчий конкурс для вступників до ДДМА проводиться впродовж одного дня і складається з тестів для визначення рівня розвитку силової витривалості, швидко-силових здібностей, спритності та гнучкості. Розклад проведення творчого конкурсу визначається правилами прийому до ДДМА. До творчого конкурсу допускаються вступники, які мають відповідний лікарський дозвіл (медична довідка 0-860), ознайомлені з технікою і правилами безпеки під час вступного випробування. Основним критерієм оцінки творчого конкурсу є результат, показаний вступником під час комплексного тестування з фізичної підготовленості. Оцінка за творчий конкурс обчислюється як сума балів чотирьох тестових випробувань: підтягування на перекладині (чоловіки) та згинання та розгинання рук в упорі лежачи на підлозі (жінки); стрибок у довжину з місця; човниковий біг – 4 x 9 метрів; нахил тулуба вперед з положення сидячи. За кожне тестове випробування нараховується результат у балах відповідно до вікової категорії вступника – 17-25 років та від 26 років. Максимальна кількість балів у кожному тесті – 50. Якщо вступник отримує за будь-який вид випробування 0 балів, він має право на участь в інших видах тестування. Загальне оцінювання творчого конкурсу проводиться у шкалі від 0 до 200 балів. Для успішного складання творчого конкурсу необхідно отримати мінімальний прохідний бал, який встановлюється на рівні 100. Абітурієнт, який не склав творчий залік не допускається до участі в конкурсному відборі за спеціальністю, за якою він передбачений та на яку він подав документи. Вимоги до вступників є ефективним способом для формування контингенту здобувачів, які вмотивовані та здатні до навчання на ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, регламентується: - Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти ДДМА: [http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/%D0%90%D0%BA%D0%B0%D0%B4_%20%D0%BC%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C%20%D0%94%D0%94%D0%9C%D0%90%20\(%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82\).pdf](http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/%D0%90%D0%BA%D0%B0%D0%B4_%20%D0%BC%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C%20%D0%94%D0%94%D0%9C%D0%90%20(%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82).pdf) Даним Положенням регламентована діяльність ДДМА щодо організації програм академічної мобільності здобувачів вищої освіти, як за кордоном, так і в ЗВО України. У п. 4 Визнання результатів навчання за програмами академічної мобільності даного Положення зазначено, що порівняння обсягу навчального навантаження під час здобуття вищої освіти в межах програми академічної мобільності відбувається шляхом зіставлення результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем вищої освіти у закладі-партнері, та результатів навчання, запланованих освітньою програмою базового ЗВО. Кількість кредитів, яку здобувачу вищої освіти необхідно здобути протягом реалізації програми академічної мобільності, визначається пропорційно часу навчання у закладі-партнері, виходячи з того, що за академічний рік денної форми навчання здобувач вищої освіти повинен оволодіти освітніми компонентами обсягом 60 кредитів ЄКТС. Дисципліни обов'язкового блоку, заплановані освітньою програмою академії, можуть бути замінені на дисципліни закладу-партнера лише при відповідності результатів навчання за даними дисциплінами. Зарахування академічних результатів (кредитів, оцінок, балів) з навчальних дисциплін та інших видів навчальної діяльності здійснюється на підставі наданої здобувачем вищої освіти академічної довідки (або еквівалентного документу), завіреної у закладі-партнері. -Тимчасовим Положенням про порядок переведення, відрахування і поновлення студентів в ДДМА (документ на сайті не містить оригінальних підписів та печатки, немає титульного листа): <http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%80%D0%B0%D1%85%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%2>

0%Do%94%Do%94%Do%9C%Do%90.pdf - Положенням про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у ДДМА: http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/%Do%9F%D1%80%Do%BE_%Do%BF%Do%BE%D1%80%D1%8F%Do%B4%Do%BE%Do%BA_%Do%B2%Do%B8%Do%B7%Do%BD%Do%Bo%D1%87_%Do%Bo%Do%BA%Do%Bo%Do%B4_%D1%80%D1%96%Do%B7%Do%BD_%Do%A1%Do%Bo%Do%B9%D1%82.pdf На даній ОП не було практики реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу. На ОП не було практики визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти. Під час зустрічі з фокус-групою здобувачів встановлено, що вони не дуже обізнані щодо можливостей академічної мобільності.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентується Положенням про порядок визнання в Донбаській державній машинобудівній академії результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/%Do%9D%Do%B5%D1%84%Do%BE%D1%80%Do%BC%Do%Bo%Do%BB%D1%8C%Do%BD%Do%Bo%20%Do%BE%D1%81%Do%B2%D1%96%D1%82%Do%Bo%20%Do%94%Do%94%Do%9C%Do%90.pdf> Визнання результатів навчання у неформальній освіті дозволяється для дисциплін, які починають викладатися з другого семестру. При цьому визнання результатів проводиться у семестрі, який передує семестру, у якому згідно з навчальним планом конкретної ОП передбачено вивчення певної дисципліни. Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується лише на обов'язкові дисципліни ОП, оскільки вибіркові дисципліни здобувач може обирати самостійно з широкого переліку. ДДМА може визнати результати навчання у неформальній освіті в обсязі не більше 10 % від загального обсягу по конкретній ОП. На даній ОП не було практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Під час зустрічі з фокус-групою здобувачів встановлено, що вони не дуже обізнані щодо можливостей визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання на ОП «Фізична культура і спорт» на 2021 рік є чіткими і зрозумілими для здобувачів, оприлюднені на офіційному вебсайті ЗВО. В ДДМА визначено особливості вступу та спеціальні умови участі у конкурсному відборі на ОП «ФКіС» вступників на основі повної загальної середньої освіти. Творчий конкурс враховує особливості підготовки на ОП «Фізична культура і спорт», а саме наявність у здобувачів певного рівня фізичної підготовки. Вимоги до вступників є ефективним способом для формування контингенту здобувачів, які вмотивовані та здатні до навчання на ОП. Навігація сайту є зручною і зрозумілою для вступника. Розроблено процедуру визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, визначено порядок переведення, відрахування і поновлення студентів, порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у ДДМА.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: На даній ОП не було практики реалізації права здобувачів на академічну мобільність учасників освітнього процесу, не було практики визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, не було практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Під час зустрічі з фокус-групою здобувачів встановлено, що вони не дуже обізнані щодо можливостей академічної мобільності та щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Рекомендації: Запровадити практику реалізації права здобувачів на академічну мобільність учасників освітнього процесу, практику визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Регулярно здійснювати інформування здобувачів щодо можливостей академічної мобільності та щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

В ДДМА визначено особливості вступу та спеціальні умови участі у конкурсному відборі на ОП вступників на основі повної загальної середньої освіти. В ДДМА розроблено процедуру визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, визначено порядок переведення, відрахування і поновлення студентів, порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін. Однак, на даній ОП не було практики реалізації права здобувачів на академічну мобільність, визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та у неформальній освіті. Здобувачі не дуже обізнані щодо можливостей академічної мобільності та визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Відповідає визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Навчання за ОП здійснюється за очною та дистанційною формами відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (dgma.donetsk.ua). Для дистанційної форми застосовується система Moodle-DDMA (<http://moodle.dgma.donetsk.ua/?lang=ru>), а також будь-які доступні засоби інтернет-комунікацій: Zoom, Skype, Viber. Зазначені такі форми викладання: лекції, мультимедійні лекції, інтерактивні лекції, семінари, прак. заняття, лабор. роботи, самостійна робота, практична підготовка, консультації з проф.-викл. складом (зміст силабусів і робочих програм, графік консультацій, програми практик). Застосовані форми є загальноприйнятими і в цілому сприяють досягненню запланованих ПРН. Методи викладання зазначені в силабусах: наочні (ілюстративно-репродуктивний, презентації, ZOOM-конференції, діаграми, відеоматеріали тощо), практичні (тренінги тощо), словесні (вербальний, дискусійний), проблемно-пошуковий, дослідницький, інтерактивний (пізнавальні та аналітичні ігри, групові дискусії та диспути), аналіз, синтез, індукція, дедукція, інформаційно-рецептивний; метод проблемного викладу; частково-пошуковий метод. За результатами опитування здобувачів і онлайн зустрічі під час акредитації можна судити про їх дієвість та ефективність. Звіт_анкетування_якості_освітн_процесу_2020.pdf (dgma.donetsk.ua) Залученість студентів до заходів з розвитку освітнього процесу в академії регламентується Положенням про студентське самоврядування ДДМА (<http://www.dgma.donetsk.ua/normativni-akti.html>). Викладання за ОП відповідає студентоцентрованому підходу, що підтверджується можливістю здобувачів впливати на зміст ОП через свою присутність при обговоренні ОП у складі навчально-методичної секції (НМС) методичної ради за спеціальністю 017 ФКіС, до якої входить студентка 2 курсу Велігонова Єлізавета. На розширеному засіданні НМС при розгляді питання удосконалення ОП (протокол №8 від 14.04.2020 р.) також були присутні здобувачі вищої освіти Охоненко О. (3 курс), Сафонов Д. (2 курс), Стрелков К. (3 курс). В академії також існує практика впровадження навчання за інд. графіком здобувача, який надається кращим спортсменам, студентам з особливими потребами тощо (Склад ради спеціальності та навчально-виховної освіти, склад Вченої ради та протоколи засідань щодо обговорення ОП, http://www.dgma.donetsk.ua/fvs_individualni-plani-studentiv.html). Зокрема на зустрічі зі здобувачами був присутній студент, який є бере участь у Чемпіонаті України з футболу, у зв'язку з чим йому надано право навчатися за інд. графіком. Методи навчання та викладання, які застосовуються на ОП базуються на принципах академічної свободи, що надає викл.-проф. складу і здобувачам право на свободу слова і творчості, поширення та отримання знань і інформації, вибору напрямків наукових досліджень і використання їх результатів (Положення про організацію освітнього процесу у ДДМА (<https://cutt.ly/IzzIznP>), робочі програми, силабуси).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Здобувачі мають вільний доступ до матеріалів, в яких висвітлено: ОП =<http://www.dgma.donetsk.ua/obschaya-informatsiya-fv.html>), (<http://www.dgma.donetsk.ua/osvitni-programi.html>)(<http://www.dgma.donetsk.ua/2020120309osvitniprogrami.html>), індивідуальний навчальний план на поточний рік (http://www.dgma.donetsk.ua/fvs_individualni-plani-studentiv.html), робочі програми, силабуси (<http://www.dgma.donetsk.ua/202012031111robochi-programi-navchalnih-distsiplin.html>), навчально-методичні комплекси дисциплін (<http://www.dgma.donetsk.ua/2020120312umkd.html>) Положенням про організацію освітнього процесу в ДДМА передбачено розробка семестрових графіків поточного контролю та передача їх в академічні групи до початку навчального семестру. В них наведений перелік навчальних дисциплін поточного семестру, види контролю та система оцінювання. Також кожен з викладачів надає інформацію, що стосується власної навчальної дисципліни, на першому занятті. Ця інформація була підтверджена здобувачами під час зустрічі з ними експертної групи. Відповідно до моніторингу відділу якості освіти більша частина (60%) здобувачів визнає процедуру зрозумілою та прозорою. <http://www.dgma.donetsk.ua/2020120305prozorist-ta-publichnist.html>

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Студенти використовують матеріали власних досліджень при написанні курсових робіт з дисциплін «Теорія і методика фізичного виховання» та «Теорія і методика викладання в обраному виді спорту», також проблемно-пошуковий і дослідницький методи задекларовані при вивченні окремих навчальних дисциплін, однак конкретні науково-дослідні завдання в РП і в силабусах не наведені. Найбільш обдаровані студенти (станом на цей рік 18 осіб) долучаються до виконання Держбюджетної НДР: ДК-06-2018 за темою «Оволодіння професійною компетентністю майбутніми фахівцями з фізичного виховання і спорту під час навчання в закладах вищої освіти» та мають можливість публікації результатів досліджень у збірниках наукових праць (8 публікацій). Функціонує студентський науковий гурток з індивідуальними напрямками. З 2017 року існує лабораторія «Фізичне виховання та корекція рухових функцій учнівської молоді і студентів», за результатами її роботи видано 3 монографії та 12 статей. На сайті академії представлено збірники наукових праць, програми доповідей Науково-технічної конференції науково-педагогічних, інженерно-технічних працівників науково-дослідного сектору, докторантів, аспірантів, магістрантів і студентів Академії (секція «Фізичне виховання»), (ДГМА - Офіційний сайт | Наукова робота та міжнародна діяльність (dgma.donetsk.ua)). Матеріали й результати досліджень обговорюються на засіданнях і семінарах кафедри фізичного виховання і спорту (протоколи засідання кафедри №16 від 21.04.2020 р.; №4 від 20.10.2020 р., №6 від 17.11.2020 р., №10 від 19.01.2021 р.; №14 від 16.03.2021 р). Наукові публікації здобувачів носять самостійний характер та відображають їхні дослідницькі інтереси, що відповідають рівню вищої освіти, спеціальності та цілям освітньої програми.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту освітніх компонентів ОП передбачено Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Донбаській державній машинобудівній академії (<https://cutt.ly/4zzVoIT>). Зміст освітніх компонентів ОП переглядається й оцінюється під час затвердження РП. ОК оновлюються викладачами на основі власних досліджень, набутого досвіду під час проходження курсів підвищення кваліфікації, стажування. Однак, зміст освітніх компонентів змінюється в залежності від зміни навчальних планів, водночас не змінюються змістова наповненість тем та література (Роб прог ТМВОВС.pdf (dgma.donetsk.ua), РП «Теорія і технол. оздоровчо-рекреаційної рух. активності».pdf (dgma.donetsk.ua), РП «Основи наук. досліджень (за проф. спрямуван.)».pdf (dgma.donetsk.ua) та ін.), мала кількість сучасних літературних, методичних та наукових джерел у робочих програмах та силабусах, методичних рекомендаціях.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

За ініціативою кафедри фізичного виховання та спорту укладено 7 міжнародних договорів про співробітництво (<http://www.dgma.donetsk.ua/2020120306naukova-robotata-mizhnarodnadiyalnist.html>). Інтернаціоналізація діяльності здійснюється за рахунок участі в спільних публікаціях і наукових виданнях; обміні інформацією про проведення міжнародних конференцій, семінарів, симпозіумів; обміні інформацією про конкурси на здобуття грантів, що проводяться міжнародними фондами і організаціями; обміні навчально-методичною і науковою літературою, навчальними планами, програмами, науковою літературою, що підтверджується 2 спільними науковими публікаціями. Аналіз наданих матеріалів свідчить про наявність зв'язків наукових досліджень з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти. Програми міжнародної академічної мобільності на ОП не реалізуються (керівництво закладу повідомило, що причиною її відсутності є мовний бар'єр; на зустрічі зі здобувачами визначено їхнє бажання щодо можливості навчатися за міжнародним обміном у студентів, які володіють іноземною мовою на достатньому рівні). Здобувачі освіти та НПП на ОП мають доступ до електронного каталогу, який підключено до локальної мережі Internet (<http://www.dgma.donetsk.ua/elektronniy-katalog.html>), що дає можливість працювати з інформаційними ресурсами Web of Science Core Collection, SCOPUS та SPRINGER. Недостатня практична реалізація співпраці кафедри фізичного виховання та спорту з іншими закладами освіти, у тому числі й закордонними (мала кількість спільних публікацій, відсутність академічної мобільності НПП та здобувачів вищої освіти, відсутність видання спільних посібників, монографій). Під час спілкування з фокус-групою студентів встановлено, що студенти недостатньо обізнані з програмами академічної мобільності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Однією з сильних сторін у контексті Критерію 4 є простота пошуку на сайті закладу вищої освіти та вільний доступ до навчального забезпечення, зокрема Освітньої програми, навчальних планів, робочих програм, силабусів, навчально-методичних комплексів, збірників наукових праць тощо. Позитивним та перспективним фактом є кількість договорів про співпрацю.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: зазначені в робочих програмах загальні та фахові компетенції не завжди співпадають з програмними результатами, визначеними в освітньо-професійній програмі “Фізична культура і спорт”, робочі програми містять мало сучасних літературних джерел; в окремих фахових дисциплінах («Теорія і методика викладання обраного виду спорту», «Українська мова (за професійним спрямуванням)») відсутні відповідні програмні результати навчання; робочі програми містять орфографічні та стилістичні помилки. Студенти недостатньо обізнані з програмами академічної мобільності. Недоліки: Недостатня практична реалізація співпраці кафедри фізичного виховання та спорту з іншими закладами освіти, у тому числі й закордонними (мала кількість спільних публікацій, відсутність академічної мобільності НПП та здобувачів вищої освіти, відсутність видання спільних посібників, монографій). Відсутні робочі програми 6 вибіркового дисциплін. В робочих програмах навчальних дисциплін (ТМФВ, ТМВОВС), в яких планується виконання курсових робіт відсутні вимоги та критерії їх оцінювання. Перелік освітніх компонентів змінюється в залежності від зміни навчальних планів, водночас взагалі не змінюється змістова наповненість тем та література. Рекомендації: Оновити зміст робочих програм, привести у відповідність ЗК, ФКС та ПРН робочих програм до ЗК, ФКС та ПРН, що зазначені у відповідних Матрицях ОП. Оновити змістову наповненість робочих програм та літературу. Визначити чіткі вимоги до виконання курсових робіт та критерії їх оцінювання. Розробити робочі програми вибіркового дисциплін: «Теорія і методика викладання плавання», «Скелелазіння», «Організація і методика туризму», «Теорія і методика викладання спортивних ігор (н/теніс)», «Теорія і методика викладання спортивних ігор (бадмінтон)», «Спортивні єдиноборства». Забезпечити реалізацію права здобувачів та НПП на академічну мобільність. Підвищити активність НПП щодо реалізації співпраці кафедри фізичного виховання та спорту з іншими закладами освіти, у тому числі й закордонними. Систематично надавати інформацію студентам про програми академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Забезпечено простоту пошуку на сайті закладу вищої освіти та вільний доступ до навчального забезпечення, зокрема Освітньої програми, навчальних планів, робочих програм, силабусів, навчально-методичних комплексів, збірників наукових праць тощо. Позитивним та перспективним фактом є кількість договорів про співпрацю. Водночас ПРН, ЗК, ФКС, що визначені у Матрицях освітньо-професійної програми “Фізична культура і спорт” не співпадають з ПРН, ЗК, ФКС у робочих програмах навчальних дисциплін. Робочі програми окремих дисциплін не містять ПРН, не оновлюється їх зміст та література, відсутні вимоги до курсових робіт та критерії їх оцінювання. Відсутні робочі програми 6 вибіркового дисциплін. Студенти недостатньо обізнані з програмами академічної мобільності. Недостатньо реалізується практична співпраця кафедри фізичного виховання та спорту з іншими закладами освіти, у тому числі й закордонними (мала кількість спільних публікацій, відсутність академічної мобільності НПП та здобувачів вищої освіти, відсутність видання спільних посібників, монографій). Часткова невідповідність критерію, недоліки можна усунути в однорічний термін.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контролю визначаються відповідно до навчального плану, на основі якого створюється семестровий графік складання контрольних заходів і доводиться до відома студентів на першому занятті (Положення про організацію освітнього процесу в ДДМА (<http://www.dgma.donetsk.ua/normativni-akti.html>)). Контроль знань студентів у межах навчальної дисципліни передбачає складання обов'язкових контрольних точок з відповідними ваговими коефіцієнтами (в сумі дорівнюють одиниці), що дає змогу дотримання збалансованого розподілу оцінок навчальних досягнень здобувачів за окремими розділами й перевірити досягнення програмних результатів навчання. Форми контролю та критерії оцінювання повністю наведені в робочих програмах та частково в силабусах, які оприлюднені на сайті кафедри фізичного виховання і спорту на початку навчального року. В теоретичних фахових дисциплінах (зокрема “Вступ до спеціальності”, “Загальна теорія підготовки спортсменів”, “Теорія і методика обраного виду спорту”, “Основи наукових досліджень” тощо) при поточному контролі основними формами оцінки є тестування, усна або письмова відповідь, виступи з доповідями, виконання ІНДЗ у вигляді реферату, контрольні роботи. В практичних фахових дисциплінах до поточного контролю, крім наведених вище контрольних заходів, додається складання практичних нормативів (з основною кількістю балів) для визначення сформованості рухових навичок (“Теорія і методика викладання спортивних ігор” (гімнастики, легкої атлетики, атлетизму тощо)). При цьому критерії оцінювання описані достатньо чітко та зрозуміло в робочих програмах. Формою рубіжного контролю є залік або екзамен. Кожен із контрольних заходів має свої вагові коефіцієнти, що в підсумку формує оцінку в 100

балів (<http://www.dgma.donetsk.ua/202012031111robochi-programi-navchalnih-distsiplin.html>). Якщо формою рубіжного контролю є залік, то необхідна кількість балів (мінімум 55) здобувачами освіти може бути отримана упродовж поточного контролю і додаткові бали на залік не передбачаються. При формі рубіжного контролю у вигляді екзамену, основною його формою є усна або письмова відповідь з кількістю балів 100 та ваговим коефіцієнтом 0,5 (“Анатомія людини”, “Адаптивний спорт”, “Загальна теорія спорту” тощо). Для отримання підсумкової оцінки мінімальна кількість балів має бути не меншою за 55 балів з підсумкового та рубіжного контролю. Такий підхід дає підставу для якісної оцінки засвоєння рівня знань та умінь здобувачами вищої освіти. Збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється на основі проведення анкетування. (<http://www.dgma.donetsk.ua/2020120305prozorist-ta-publichnist.html>). Майже 60% здобувачів повністю задоволені процедурою проведення підсумкового та поточного контролю і визнають її прозорою та зрозумілою.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Формою атестації здобувачів визначено комплексний кваліфікаційний екзамен з блоку дисциплін фахової підготовки (Програма_ККЕ_Бакалавр_017_Фізична_культура_і_спорт.pdf ([dgma.donetsk.ua](http://www.dgma.donetsk.ua)), що за формою відповідає вимогам стандарту вищої освіти. Сама програма кваліфікаційного екзамену включає перевірку знань з 8 дисциплін, таких як “Теорія і методика фізичного виховання”, “Теорія і методика викладання обраного виду спорту”, “ Теорія і методика дитячо-юнацького спорту”, “Загальна теорія підготовки спортсменів”, “ Олімпійський і професійний спорт”, “Адаптивний спорт”, “Педагогіка” і “Педагогічна майстерність фахівців з фізичної культури і спорту”, Питання згруповані у 40 білетів (по 3 в кожному). Таким чином, досягається комплексність у визначенні рівня знань здобувачів. Однак аналіз питань, свідчить, що відповідь на них може висвітлювати лише теоретичну підготовленість і зовсім не визначається ступінь сформованості практичних навичок.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об’єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів докладно описана в Положенні про організацію освітнього процесу в ДДМА (<http://www.dgma.donetsk.ua/normativni-akti.html>), а також доступна для здобувачів освіти на сторінках сайту академії у вкладці «Студенту» (http://www.dgma.donetsk.ua/index.php?option=com_content&Itemid=1650&id=2819&lang=uk&layout=edit&view=article), на сторінці кафедри у вкладці «Новини кафедри». Інформація знаходиться у вільному доступі. Об’єктивність оцінювання досягається чіткими критеріями та термінами складання контрольних заходів . Для запобігання упередженості викладачів під час складання усного іспиту склад екзаменаційної комісії становить не менше двох осіб, зазвичай при семестрових іспитах це лектор та викладач, що веде практичні заняття або викладач дотичних дисциплін. Вирішення конфліктних ситуацій регулюється Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій у ДДМА (<http://www.dgma.donetsk.ua/normativni-akti.html>). Повторне складання заліку або іспиту здобувачами освіти передбачає перескладання контрольних заходів, за якими здобувач не отримав мінімальну кількість балів. У разі виникнення конфліктної ситуації під час складання контрольних заходів в академії існує наступна процедура її розв’язання: створюється комісія, до складу якої входить завідувач кафедри, викладачі, представник деканату, студентського самоврядування та студентського профспілкового комітету факультету. Під час реалізації ОП таких ситуацій не траплялося. Для запобігання та врегулювання конфлікту інтересів відповідно до положень «Стандарту академічної доброчесності ДДМА» (<http://www.dgma.donetsk.ua/normativni-akti.html> - розділ «Управління академією та загальноорганізаційні питання») наказом ректора на початку навчального року створюються апеляційні комісії. На їх засіданні разом із зацікавленими сторонами розглядаються скарги здобувачів освіти щодо рейтингової оцінки, письмових робіт тощо. Процедура може відбуватися упродовж 3 днів, результат доводиться до відома не пізніше як за 7 днів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Принципи академічної доброчесності задекларовані в «Стандарті академічної доброчесності Донбаської державної машинобудівної академії» (<http://www.dgma.donetsk.ua/normativni-akti.html> - розділ «Управління академією та загальноорганізаційні питання»), щодо заходів запобігання академічної недоброчесності учасники освітнього середовища при перевірці наукових праць, курсових та кваліфікаційних робіт керуються тимчасовим «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у ДДМА» (<http://www.dgma.donetsk.ua/normativni-akti.html> - розділ «Організаційно-методичне забезпечення освітнього процесу»). В цьому році академією придбано ліцензовану

систему для перевірки робіт «Strikeplagiarism» (Польща), відповідальним за дотримання академічної доброчесності по кафедрі фізичного виховання та спорту є доц. Черненко С.В. Також на кафедрі створюється електронний репозитарій з базою курсових робіт, виконаних студентами, які навчаються за ОП, для додаткової перевірки на запозичення. На сьогодні процедура перевірки курсових наступна: 1) викладач самостійно визначає ступінь унікальності тексту; 2) за наявності сумнівів робота перевіряється за допомогою наявних в Інтернеті безкоштовних програм (Advego Plagiatus, Etxt Antiplagiat, Anti-Plagiarism тощо); 3) при виявленні значного відсотку плагіату роботу повторно перевіряють на «Strikeplagiarism»; 4) у разі підтвердження плагіату роботу повертають на доопрацювання. Роботи, які виконані не самостійно не можуть бути позитивно оцінені, також може бути прийняте рішення про недопуск їх до захисту (Антиплагиат ДДМА.pdf (dgma.donetsk.ua)). Відповідальність науково-педагогічних працівників академії за академічний плагіат визначається їхніми посадовими інструкціями та Правилами внутрішнього розпорядку ДДМА (ПРОЕКТ (dgma.donetsk.ua)). Учасники освітнього процесу за умови порушення принципів академічної доброчесності можуть бути притягнуті до дисциплінарної та академічної відповідальності. Такі умови, що створені в Академії в цілому забезпечують формування культури доброчесності викладачів. Зустріч з групою забезпечення ОП підтвердила їх готовність застосовувати прийняті положення та кодекси академічної доброчесності. За час дії ОП фактів порушення академічної доброчесності не виявлено. Однак, після зустрічі зі здобувачами експертна група відмітила слабку інформованість студентів щодо проявів академічної доброчесності, що свідчить про недостатню імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості освіти здобувачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Прозора та зрозуміла процедура контрольних заходів, визначені чіткі критерії в оцінці знань та вмінь за всіма дисциплінами. В ДДМА створені всі умови для запобігання академічної недоброчесності, про що свідчить наявність всіх нормативних документів та актів, функціонування відділу з внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, закупівля ліцензійного програмного забезпечення для виявлення академічного плагіату «Strikeplagiarism».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: відсутність питань практичного спрямування в програмі комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальності; перший крок процедури перевірки курсових робіт на наявність плагіату (експертна оцінка викладачем), слабка імплементація політики академічної доброчесності в освітній процес здобувачів вищої освіти. Рекомендації: Оновити програму Атестації (комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальності) таким чином, щоб можна було перевірити не тільки рівень сформованості знань, але й вміння застосовувати ці знання на практиці (з організації і проведенні змагань, побудові різних структурних утворень навчально-тренувального процесу, розв'язанні педагогічних ситуацій тощо). Ввести спеціальні теми (питання) в зміст фахових дисциплін «Вступ до спеціальності» (поняття академічної доброчесності та прояви академічної недоброчесності), «Основи наукової діяльності» (академічний плагіат). Проводити та висвітлювати у засобах масової інформації ДДМА, на сайтах кафедри або ДДМА різноманітні заходи роз'яснювального характеру щодо популяризації положень та кодексів академічної доброчесності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Створення в ДДМА добре налагодженої системи контрольних заходів з чітко вираженими термінами та критеріями. Наявність в ЗВО нормативної бази щодо запобігання, виявлення та можливостей реагування на академічну недоброчесність як викладачів, так і студентів. Однак науково-педагогічному колективу, який здійснює освітній процес за ОП, варто надавати більше інформації здобувачам вищої освіти щодо проявів академічної недоброчесності. Потребує перегляду програма Атестації. Відповідає визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Загальна кількість викладачів, які працюють на ОП становить 22 особи, їх середній вік складає 47,8 років, з яких 13 чоловіків (59%) та 9 жінок (41%). Всі викладачі мають високий рівень академічної та професійної кваліфікації: серед викладачів циклів загальної та спеціальної підготовки 3 доктори наук (13,6%), 14 кандидатів наук (63,6%), серед яких 1 професор (4,5%) і 11 доцентів (50%). 1 викладач пройшов курс навчання з іноземної мови та отримав сертифікат, що відповідає стандарту B2. 1 викладач має звання Майстра спорту. За аналізом відомостей про самооцінювання, табл.2 “Зведена інформація про викладачів ОП”, додатково надісланої інформації щодо структури викладацького складу ОП встановлено, що всі викладачі, які забезпечують навчальний процес за ОП мають відповідний рівень академічної кваліфікації та професійний досвід, що дає змогу досягнути визначених в ОК мети та програмних результатів навчання. Це підтверджується наданою інформацією щодо базової освіти, сертифікатами щодо проходження курсів підвищення кваліфікації та списком наукових робіт викладачів (ДГМА - Офіційний сайт | Склад кафедри (digma.donetsk.ua)). Зокрема, серед викладачів що забезпечують викладання обов'язкових компонентів: Гончаренко О.С. (“Адаптивний спорт”, “Основи наукової діяльності”, “Спортивна метеорологія”) відповідає за освітою та науковою спеціальністю; Дубина С.О. (“Анатомія з основами морфології”, “Долікарська медична допомога та основи медичних знань”) за освітою та науковою спеціальністю, Авдєєнко А.П. (“Загальна гігієна та гігієна фізичних вправ”, “Біохімія і біохімічні основи спортивного тренування”, “Безпека життєдіяльності”) за освітою та науковою спеціальністю, Черненко С.О. (“Теорія і методика фізичного виховання”, “Теорія і методика викладання обраного виду спорту”) за освітою та публікаціями, Гейтенко В.В. (“Спортивні споруди і обладнання”, “Теорія і методика дитячо-юнацького спорту”) за освітою; Бившева Л.О. (“Психологія”, “Психологія фізичного виховання”) за освітою та публікаціями; Кошева Л.В. (“Основи теорії здоров'я та здорового способу життя”, “Педагогічна майстерність фахівців з ф.к. і спорту”, “Історія ф.к.”, “Педагогіка”) за освітою та науковою спеціальністю, Долинний Ю.О. (“Загальна теорія підготовки спортсменів”, “Олімпійський і професійний спорт”) за освітою та публікаціями, Болотіна Є.В. (“Філософія”) за науковою спеціальністю. З пояснень декана та завідувача кафедри з'ясовано, що добір НПП для викладання ОК був здійснений відповідно до процедури Конкурсного відбору на основі визначених критеріїв.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору викладачів проводиться на засадах прозорості та неупередженості, що визначено Положенням про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників (МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ (digma.donetsk.ua)). Під час конкурсу до уваги беруться наявність і рівень наукового ступеня; вченого звання ; наявність повної вищої освіти за профілем кафедри; загальна кількість наукових праць у фахових виданнях із відповідної галузі науки й опублікованих методичних розробок за останні 5 років, а також винаходів; науковий та методичний рівень проведення лекції (семінарського заняття) (у разі його проведення), професійний стаж. Проведення зазначеної процедури підтвердилася на зустрічі з деканом факультету і завідувачем кафедри, а також з НПП. У зв'язку із розташуванням ЗВО в зоні, наближеній до окупованої території, є проблема з добором кадрів для забезпечення освітнього процесу з ОП. Щоб певною мірою розв'язати її планується відкриття магістратури для якісної підготовки власних викладачів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

На зустрічі з роботодавцями підтверджено їх співпрацю з ЗВО щодо підготовки кадрів. Зокрема, всі директора ДЮСШ зацікавлені у співробітництві та є організаторами виробничої практики, під час її проведення до методичного керівництва залучаються найдосвідченіші тренери. Головою екзаменаційної комісії при складанні комплексного кваліфікаційного екзамену в цьому році призначено директора ДЮСШ Краматорської міської ради Леонова Д.В. Здобувачі вищої освіти поділилися враженням про проведення майстер-класу з йоги запрошеним тренером.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Для проведення тренувальних занять групи ПСМ зі спортивних єдиноборств на умовах погодинної оплати залучений головний спеціаліст Донецького обласного відділення (філії) КФВС МОН України Сорока М.А. (додатки: розклад занять груп ПСМ). Відвідують та надають методичну допомогу при проведенні тренувальних занять з підвищення спортивної майстерності з баскетболу голова Донецького обласного відділу (філії) КФВС МОН України Нестеренко І.Ю., з боротьби – директор ДЮСШ №1 Лепков А.І. (інформація зі зустрічі зі стейкхолдерами).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток викладачів забезпечується у межах внутрішніх нормативних документів щодо підвищення їхньої кваліфікації (<http://www.dgma.donetsk.ua/normativni-akti.html>), що посилюється наявністю договорів з вітчизняними та закордонними навчальними закладами та науковими установами щодо можливості стажування на їх базах (ДГМА - Офіційний сайт | Співробітництво з спортивними організаціями та навчальними установами ([dgma.donetsk.ua](http://www.dgma.donetsk.ua))). Доц. Черненко С.О. у серпні 2020 р. пройшов стажування в університеті фінансів, бізнесу та підприємництва в м. Софії (Болгарія) за темою «Сучасні методи навчання та ІТ-технологій на європейському освітньому ринку» (6 кредитів ECTS). В сучасних умовах пандемії та запровадження карантинних заходів на території України система професійного розвитку (підвищення кваліфікації) частково відповідає потребам та інтересам викладачів ОП, що пов'язано з обмеженням проходження підвищення кваліфікації в ЗВО, які здійснюють підготовку за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт. Тому у минулому році викладачі пройшли стажування в наближеному м. Слов'янськ в Донбаському державному педагогічному університеті на факультеті фізичного виховання (спеціальність 014 Середня освіта «Фізична культура») за програмами, що відповідають їх викладацьким інтересам. Зокрема, Кошева Л.О. за темою «Сучасні фітнес-програми в фізичній терапії, ерготерапії», Долинний Ю.О. за темою «Теоретико-методологічні основи організації навчально-тренувальних занять у вищих навчальних закладах», Олійник О.М. за темою «Організація та проведення навчальних занять з баскетболу», що дозволило викладачам оволодіти сучасними методиками підготовки та впроваджувати їх в процесі викладання фахових дисциплін. В концепції розвитку кафедри фізичного виховання та спорту задекларовано постійне підвищення якості кадрового забезпечення всіх напрямків діяльності, перш за все, навчального процесу та наукових досліджень (<http://www.dgma.donetsk.ua/2020120301kontseptualni-zasadi-rozvitku-kafedri.html>) Також в Академії існують власні освітні програми, що сприяють формуванню важливих комунікативних компетентностей – курси з української та іноземної мови. В Академії існує процедура атестації НПП (<http://www.dgma.donetsk.ua/normativni-akti.html>), яка вступає в дію під час переводу з однієї посади на іншу; або в разі підвищення тарифного розряду в межах відповідної посади. Визначення кращих НПП, кафедр, факультетів академії здійснюється відповідно до Положення про рейтингове оцінювання діяльності, що також розміщене на сайті ЗВО. Традиційно щорічно відділом із забезпечення якості вищої освіти, студентським самоврядуванням проводиться анкетування щодо моніторингу рівня професіоналізму викладачів («Викладач очима студентів»).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ЗВО створена система щодо матеріального та морального стимулювання професійної майстерності викладачів. Відповідно до розробленого Положення про трудове змагання співробітників та підрозділів здійснюється оцінка праці НПП, що грає важливу роль у мотивації викладачів до трудової діяльності – переможці змагання преміюються, а їх досвід висвітлюється в засобах масової інформації Академії. При оцінці викладачів враховуються комплексні показники за видами діяльності, а при оцінці роботи кафедри, факультету – узагальнений показник якості. Номінації для співробітників наступні – кращий викладач, кращий науковець, кращий методист, кращий вихователь тощо. Якщо кафедра посіла перші місця у відповідних групах їй присвоюється звання "Переможець трудового змагання" і вручається Перехідний Вимпел Академії, вона нагороджується Почесною грамотою Академії. Переможці в індивідуальному заліку отримують різні види заохочень: занесення до Книги Пошани Академії, присвоєння почесних звань, нагородження пам'ятним подарунком, почесними грамотами та оголошення подяки. Такі досягнення НПП враховуються при укладанні контрактів, визначенні розмірів премії. Також в ЗВО діє Положення про преміювання співробітників ДДМА з фонду заробітної плати в межах її економії за кінцеві результати діяльності, що передбачає щорічне преміювання НПП в грудні місяці ([polozhennya_pro_trudove_zmagannya_spirvrobotnikov_i_pidrozdiliv_ddma1.pdf](http://www.dgma.donetsk.ua/polozhennya_pro_trudove_zmagannya_spirvrobotnikov_i_pidrozdiliv_ddma1.pdf) ([dgma.donetsk.ua](http://www.dgma.donetsk.ua))). Цей факт підтверджується наказом 07-148 від 21 грудня про преміювання, згідно до якого за високої досягнення по основним напрямкам роботи Академії премія в різних розмірах була призначена Долинному Ю.О., Кошевій Л.В., Олійнику О.М., Приймак А.Ю., Сорокіну Ю.С., Черненко С.О., Єрмоленко О.В. (додаток).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

В ДДМА розроблена Концепція освітньої діяльності за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт. Викладання освітніх компонентів за ОП здійснюється кваліфікованими професійними кадрами, про що свідчить якісний аналіз професорсько-викладацького складу, відгуки стейкхолдерів та здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: підвищення кваліфікації здійснювалося на випускових кафедрах, що готують фахівців за спеціальністю 014 Середня освіта «Фізична культура». Рекомендації: в подальшому планувати проходження стажування в ЗВО, які проводять освітню діяльність і готують фахівців за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт, розширити напрямки співпраці з роботодавцями, професіоналами-практиками, відомими випускниками тощо для проведення теоретичних і практичних занять.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Визначена відповідність академічної та/або професійної кваліфікації викладачів цілям ОП та ПРН; під час конкурсного відбору вирішальними є професіоналізм та спроможність забезпечити якісний рівень викладання дисциплін ОП; наведені приклади залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу; заклад стоїть на шляху залучення до аудиторних занять стейкхолдерів, хоча повністю потенціал та напрямки цієї співпраці є нереалізованими. Достатня кількість договорів про співпрацю та академічну мобільність, існування внутрішніх програм підвищення кваліфікації, що сприяють підвищенню необхідних мовних компетентностей, дають змогу для професійного розвитку викладачів. Однак, необхідно розширити можливості для проходження фахового підвищення кваліфікації. Відповідає визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Огляд матеріально-технічної бази відбувся у формі перегляду відео з суміжними доповненнями та коментарями гаранта. Для забезпечення освітньої діяльності за ОП Фізична культура і спорт використовуються відповідно оснащені аудиторії. ДДМА має фізкультурно-оздоровчий комплекс, дві спортивні зали для занять фітнесом, які облаштовані якісним спортивним інвентарем, скеледром та 6 спортивних залів (для занять пауерліфтингом, аеробікою, важкою атлетикою та ігровими видами спорту), що забезпечує освітню діяльність за напрямами спортивної підготовки поза навчальної діяльності (секційні заняття). Також серед відкритих спортивних споруд ДДМА має: футбольний майданчик, 3 гандбольних спортивних майданчики, баскетбольний та гімнастичний майданчик з тренажерним обладнанням, а також площадку для пляжного волейболу. Також ДДМА використовує приміщення баз практик згідно договорам про співпрацю (ЗОШ 6, м.Дружківка; Маяківська ЗОШ 1-3 ступенів; Економіко-гуманітарний ліцей 8 ім. В.Стуса; Комплексна ДЮСШ Бахмутського району; КДЮСШ 1; Федерація Чирлідінгу та Чирспорту України; обласна СДЮШОР з важкої атлетики та інші бази практик). Під час розмов зі здобувачами, пересвідчилися в тому, що вони практично використовують матеріально-технічну базу та задоволені нею. Сайт бібліотеки (<http://www.dgma.donetsk.ua/novini-biblioteki.html>) є дуже інформативним для здобувачів та викладачів. На ньому можна знайти всю інформацію та доступ до SCOPUS TA WEB OF SCIENCE, дізнатися режим роботи бібліотеки, використовувати електронний каталог, який за словами працівниці бібліотеки оновлювався востаннє у лютому місяці. Надходження нових примірників до бібліотеки здійснюється регулярно, в тому числі і за ОП Фізична культура та спорт. Під час спілкування з роботодавцями, представник відділення МОН Донецької області зазначив про гарну практику передачі підручників, збірників у вигляді дарунку ДДМА з галузі спорту. Що стосується інформації про можливі заходи (тренінги з навчання користуванням науковими базами даних та ін.), вони публікуються у розділі НОВИНИ на офіційній сторінці бібліотеки та проводяться для першого курсу за групами, а для усіх інших бажаючих здобувачів чи викладачів в індивідуальному порядку. На сайті кафедри здобувач може ознайомитися з навчальними планами (<http://www.dgma.donetsk.ua/2020120310navchalni-plani.html>), індивідуальними планами (http://www.dgma.donetsk.ua/fvs_individualni-plani-studentiv.html) та робочими програмами й силабусами з усіх дисциплін (<http://www.dgma.donetsk.ua/202012031111robochi-programi-navchalnih-distiplin.html>). Здобувачі стверджують, що користуються цим зазвичай на сайті факультету, проте на початку нової дисципліни викладачі їх ознайомлюють з силабусами особисто, де і висвітлюють критерії оцінювання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Згідно зі статутом ЗВО (<http://www.nuos.edu.ua/university/statute/zagalni-polozhennya.php>) особи, які навчаються в ДДМА мають право на : -безоплатне користування бібліотеками, інформаційними фондами, навчальною, науковою та спортивною базами Академії; -безоплатне забезпечення інформацією для навчання в доступних форматах із використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я (для осіб з особливими освітніми потребами) (http://www.dgma.donetsk.ua/fvs_individualni-plani-studentiv.html), <http://www.dgma.donetsk.ua/2020120303bakalavr-z-fizichnoyi-kulturi-i-sportu.html>); -користування виробничою, культурно-освітньою, побутовою, оздоровчою базами Академії в порядку, передбаченому статутом (<http://www.dgma.donetsk.ua/materialnaya-baza-fv.html>); Для студентів та співробітників є безоплатний доступ до мережі Інтернет на всій території ДДМА, Також під час зустрічей здобувачами було звернено увагу ЕГ на позитивну

практику доступу до бібліотечних фондів (<http://www.dgma.donetsk.ua/novini-biblioteki.html>), електронних каталогів та SCOPUS TA WEB OF SCIENCE не тільки з локальної мережі ДДМА, а й з власного пристрою вдома (<http://www.dgma.donetsk.ua/dostup-do-scopus-ta-web-of-science.html>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Зустріч із представниками студентського самоврядування та здобувачами вищої освіти на ОП засвідчила, що вони задоволені матеріально-технічною базою, адже доступ до неї мають постійний і кількість обладнання дозволяє розвиватися їм, як діючим спортсменам. Також великий плюс вони знаходять у доступності всієї інформації (навчальні програми, силабуси, матеріали лекційних, практичних, лабораторних занять, самостійні роботи з кожної дисципліни та журнали під час дистанційного навчання у МУДЛ ДДМА.) Експертна група мала змогу переконатися у наявності інструкцій та журналів реєстрації інструктажів з техніки безпеки (додатки). Потреби та інтереси здобувачів визначаються за допомогою спілкування між викладачами та студентами. Куратори груп так само отримують інформацію щодо задоволення освітнім процесом під час кураторських годин та під час зборів зі старостами груп. Між студентським самоврядуванням та адміністрацією підтримується тісний зв'язок, проводяться івенти, до яких залучаються здобувачі ОП Фізична культура і спорт, безпосередньо це щорічний захід "Вперед гуртожитки", "Де козак там і слава", а також самоврядування стверджує, що здобувачі активно беруть участь у наукових конференціях та є членами наукового гуртка.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Навчально-методичне забезпечення дисциплін ОП розміщено на веб-сторінках кафедри (<http://www.dgma.donetsk.ua/metodicheskoe-obespechenie-fv.html>) та в системі «Moodle DDMA» (<http://moodle.dgma.donetsk.ua/my/>). Здобувачам вищої освіти доступ до них надається на початку навчання шляхом надання логіну та паролю. У разі виникнення ситуацій, пов'язаних з унеможливленням здобувачем відвідувати заняття на постійній основі з поважних причин, застосовується індивідуальний підхід до відвідування занять студентом. Це індивідуальні графіки (Положення про навчання студентів за індивідуальним графіком – (http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/Индив%20навч_ДДМА_Сайт.pdf) – (Сафонов Данило грає у складі команди ФК "Авангард" та навчається за індивідуальним графіком). Інформаційна взаємодія між ДДМА та студентами ОП відбувається через офіційний сайт ДДМА, сторінку кафедри, мережу МУДЛ ДДМА, про що зазначили здобувачі на зустрічі. Вони повністю обізнані з документами, в яких визначено їх права та можливості та зазначають, що при необхідності можуть не тільки знайти їх на сайті, а і особисто спитати у викладачів. У відповідності до результатів опитування здобувачів ОП (http://www.dgma.donetsk.ua/docs/kafedry/fizv/Звіт_анкетування_якості_освітн_процесу_2020.PDF) більшість студентів задоволена освітнім середовищем, про що вони зазначили і під час інтерв'ювання.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Відповідно п 2.7 «Положення про навчання студентів ДДМА за індивідуальним графіком» (<https://cutt.ly/zzoY6K5> - розділ «Організаційно-методичне забезпечення освітнього процесу») передбачається створення умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. На даній ОП наразі не навчаються здобувачі з особливими освітніми потребами. Щодо організаційних та господарських питань, під час огляду матеріально-технічної бази, експертна група мала змогу побачити наявність стаціонарного пандусу в головному корпусі. Проте на факультеті вбиральні та душеві не забезпечені такими умовами. У разі виникнення необхідності забезпечення особливих освітніх потреб здобувачам, вони можуть звернутися до студентського самоврядування, завдяки якому буде вжито усіх потрібних заходів (пов'язаних із народженням дітей, від'їздом на змагання, інвалідністю або інших).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО розроблено Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій у Донбаській державній машинобудівній академії (http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/Положення%20Конфлікти%20ДДМА_Сайт.pdf) згідно з яким існують два способи вирішення конфліктних ситуацій: - адміністративний (попередження, рішення суду і т.п.) – згідно з Конституцією України, Кодексом законів про працю України, Законом України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)», правилами внутрішнього трудового розпорядку Академії; -

педагогічний (бесіда, переконання, прохання, роз'яснення, надання психологічної допомоги і т.п.). Як зазначали здобувачі та викладачі ОП Фізична культура та спорт – конфліктних ситуацій за роки існування ОП ще не було. Під час роботи ЕГ з'ясувала, що конфліктних ситуацій, причинами яких могли б бути сексуальні домагання, дискримінація, корупція, серед учасників освітнього процесу ОП не було. У ЗВО існує Положення про запобігання та протидію булінгу у Донбаській державній машинобудівній академії (http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/Положення_про_запобігання_та_протидію_булінгу_у_ДДМА_Сайт.pdf) згідно з яким: 4.2. Після отримання звернення здобувача вищої освіти, отримувача освітніх послуг, співробітника академії, відповідна особа інформує ректора у письмовій формі про випадок булінгу. 4.3. Ректор розглядає звернення та призначає комісію за фактом вчинення булінгу для з'ясування усіх обставин події. 4.4. До складу комісії можуть входити психологи, батьки потерпілого та «булера», керівник закладу освіти та інші зацікавлені особи. Бесіда із представниками студентського самоврядування, засвідчила, що вони постійно забезпечують захист прав і інтересів здобувачів освіти. Були випадки звернення до них (не з числа здобувачів даної ОП) щодо корупційних моментів та незадоволеності викладачем від здобувачів інших ОП, які вони вирішили шляхом відвідування занять та у подальшому складання звіту та взаємодії з адміністрацією. Ці викладачі були звільнені. Це підтверджує дієвість студентського самоврядування та можливість захисту прав здобувачів з боку адміністрації та самоврядування. Відсутні опитування серед здобувачів, щодо конфліктних ситуацій, питань сексуальних домагань та дискримінації, тому задля створення більш дієвого механізму виявлення проблемних питань, ЕГ рекомендує запровадити практику опитування та анкетування здобувачів щодо конфліктних ситуацій, сексуальних домагань та дискримінації.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Фінансові, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення є достатніми для реалізації цілей ОП. Доступ до інфраструктури ЗВО та інформаційних ресурсів в межах ОП в навчальний та позанавчальний час здійснюється безоплатно. ЗВО підтримує та розвиває інфраструктуру для задоволення потреб та інтересів студентів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони: Відсутність опитувань серед здобувачів, щодо конфліктних ситуацій, питань сексуальних домагань та дискримінації. Не всі корпуси забезпечені обладнанням для осіб з особливими потребами. Рекомендації: Запровадити практику опитувань серед здобувачів, щодо конфліктних ситуацій, питань сексуальних домагань та дискримінації. Політика ЗВО щодо інклюзивного простору має постійно розвиватися та заклад має створювати всі умови для реалізації права на освіту для осіб з особливими потребами в межах факультету, де викладається ОП 017 Фізкультура та спорт.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ДДМА підтримує та розвиває інфраструктуру для задоволення потреб та інтересів здобувачів, матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення є достатніми для реалізації цілей ОП. Доступ до інфраструктури ЗВО та інформаційних ресурсів в межах ОП в навчальний та позанавчальний час здійснюється безоплатно. Однак, не проводиться опитування серед здобувачів щодо конфліктних ситуацій, сексуальних домагань та дискримінації. Не всі корпуси забезпечені обладнанням для осіб з особливими потребами. Відповідає визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу в ДДМА» (<https://cutt.ly/ozf13qx>), Положенням про порядок розроблення та реалізації освітніх програм Донбаської державної машинобудівної академії (<http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/Положення%20про%20орозр%20та%20реаліз%20осв%20прогр%20ДДМА.pdf>), згідно яких деканом та завідувачем кафедри створюється робоча група та призначається її керівник (гарант), до

складу якої входять: провідні фахівці ДДМА, фахівці-практики, студенти. Далі на основі ухвалені методичною радою ДДМА освітньої програми розробляється проект відповідного навчального плану та проводиться його затвердження вченою радою ДДМА у встановленому порядку. Освітні програми переглядаються і вдосконалюються робочими групами із залученням студентів та інших стейкхолдерів. Освітні програми ДДМА переглядаються регулярно, але не рідше одного разу на 3 роки. Під час спілкування із здобувачами вищої освіти та роботодавцями експертна група переконалась у тому, що до формування ОП були залучені їх представники: Охоненко Орина (студентка групи ФКС-18-1), Сафонов Данило (студент групи ФКС-19-1), Стрелков Корній (студент групи ФКС-18-1т), Подопригора Д.Ю. (Директор ДЮСШ Краматорської міської ради), Мицик В.П. (начальник управління фізичної культури та спорту Донецької обласної державної адміністрації) та інші стейкхолдери. Нестеренко І.Ю. (начальник Донецького обласного відділення КФВС МОН України) запропонував включити до обов'язкових компонентів дисципліни "Менеджмент у сфері фізичної культури і спорту"; пропозиція була ухвалена. Посилання на проект ОП висвітлено на сайті Академії (<http://www.dgma.donetsk.ua/19-05-2020-555-obgovorennya-osvitnih-program.html>), а також на сайті кафедри висвітлені всі ОП та рецензії стейкхолдерів в публічному доступі (<http://www.dgma.donetsk.ua/2020120309osvitni-programi.html>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Відповідно до «Положення про студентське самоврядування Донбаської державної машинобудівної академії» (<https://cutt.ly/WzfJ5CJ>), згідно з яким здобувачі: 2.11.2. Беруть участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, оздоровлення, побуту та харчування; 2.11.4. Беруть участь у заходах (процесах) щодо забезпечення якості вищої освіти; 2.11.10. Вносять пропозиції щодо змісту навчальних планів і програм. Також згідно з Положенням про порядок розроблення та реалізації освітніх програм Донбаської державної машинобудівної академії (<http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/Положення%20про%20розр%20та%20реаліза%20осв%20прогр%20ДДМА.pdf>) здобувачі та представники студентського самоврядування входять до складу робочої групи. Так за словами здобувачів: Охоненко Орина (ФКС-18-1), Сафонов Данило (ФКС-19-1), Стрелков Корній (ФКС-18-1т) підтверджено, що на розширеному засіданні навчально-методичної секції кафедри фізичного виховання та спорту від 14.04.2020 р. вони були присутні та ознайомилися з пропозиціями щодо вдосконалення ОП, самі ж вони пропозицій не мали і погодилися з усім, що пропонувалося. З метою забезпечення якості вищої освіти серед здобувачів проводиться моніторинг оцінювання якості проведення навчальних занять (<https://cutt.ly/8zfH9LW>). Згідно з цим звітом (травень 2020 року) експертна група дійшла висновку, що майже 20% опитуваних здобувачів незадоволені процедурою інформування стосовно освітнього процесу впродовж навчального року так само, як і чіткістю та зрозумілістю процедури проведення поточного та підсумкового контролю знань. Майже 20% опитаних незадоволені змістом навчального процесу та близько 15% незадоволені рівнем соціальної підтримки. Паралельно з цим, 46,81% опитуваних здобувачів стверджують, що інформація щодо прав та обов'язків здобувачів не в повній мірі їм доступна і 36,17% скаржаться на частковість прозорості правил та процедур надання пропозицій та розгляду скарг від здобувачів вищої освіти. Спілкування зі здобувачами та керівницею відділу якості освіти надало можливість ЕГ пересвідчитись у наступному: такі результати були тому, що анкета містила позначки від 0 до 5, залежно від рівня задоволеності. Гарант ОПП стверджує, що такі результати були викликані непорозумінням шкали відповідей. Адміністрація на зустрічі з керівництвом ствердила, що це викликано невмінням здобувачів слухати надану їм інформацію (яка міститься в газетах, радіо та офіційних сайтах).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Академія має укладені угоди із такими організаціями: ЗОШ 6, м.Дружківка; Маяківська ЗОШ 1-3 ступенів; Економіко-гуманітарний ліцей 8 ім. В.Стуса; Комплексна ДЮСШ Бахмутського району; КДЮСШ 1; Федерація Чирлідінгу та Чирспорту України; обласна СДЮШОР з важкої атлетики та інші, що підтверджується зустрічами зі здобувачами, які дійсно проходять практику на базах, договори з якими є на сайті кафедри <http://www.dgma.donetsk.ua/2020120308praktichna-pidgotovka-ta-pratsevlashtuvannya-vipusknikiv-kafedri.html> та навіть вже працюють у деяких з них. Роботодавці були безпосередньо залучені до процесу рецензування освітньої програми, що висвітлено на сайті кафедри (<http://www.dgma.donetsk.ua/2020120309osvitni-programi.html>) або через надання рекомендацій на викладений проект ОП (<http://www.dgma.donetsk.ua/19-05-2020-555-obgovorennya-osvitnih-program.html>). На зустрічі з роботодавцями ЕГ переконалась у цьому, а саме Нестеренко І.Ю. (начальник Донецького обласного відділення КФВС МОН України) запропонував включити до обов'язкових компонентів дисципліни "Менеджмент у сфері фізичної культури і спорту"; пропозиція була ухвалена. Залучення роботодавців до процесів освітньої діяльності дає змогу підвищити інтерес здобувачів до освітнього процесу та надати додаткові необхідні знання та навички від практиків галузі ФКіС, а саме за словами здобувачів були проведені: тренінг з першої медичної допомоги, майстер-клас з йоги (проводив викладач НУФВСУ) та інші. Слід зазначити відсутність практики моніторингу задоволеності роботодавців та зовнішніх стейкхолдерів рівнем підготовки здобувачів даної ОП. Також рекомендуємо розробити спільно зі стейкхолдерами анкети різних спрямувань для здобувачів різних курсів для вдосконалення підготовки за даною ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

На даній ОП ще не було випускників, проте на кафедрі за збирання інформації щодо подальшого працевлаштування відповідальні доценти Гончаренко О.С., Черненко С.О., та старші викладачі Олійник О.М., Гейтенко В.В., з якими мали змогу поспілкуватися під час онлайн-зустрічі та дізнатися про порядок збирання цієї інформації в усному порядку. Адже попит на фахівців галузі ФКІС у Донецькій області зараз дуже високий, а випуск фахівців за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт освітнього рівня Бакалавр – здійснюється лише у ДДМА. У ДДМА існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників інших ОП та ЗВО в цілому, що відображено на офіційній сторінці ЗВО у розділі “Випускнику” (<http://www.dgma.donetsk.ua/vipuskniku.html>). Для прикладу на вкладці “Інформація для випускників” є посилання на сайт відділу практичної підготовки, сприяння працевлаштуванню і стажуванню випускників. Також у ДДМА існує “Клуб випускників” (<http://www.dgma.donetsk.ua/klub-vipusknikiv.html>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ДДМА створений «Відділ з внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» (<https://cutt.ly/RzkXqfG>). У ході аналізу звіту з анкетування (<http://www.dgma.donetsk.ua/opituvannya.html>) здобувачів за травень 2020 року ЕГ були поставлені запитання, щодо незадоволеності деякими питаннями окремим відсотком здобувачів (див. критерій 8.2) представнику кафедри, на засіданнях якої має регулярно обговорюватися результати поточного аналізу якісних аспектів реалізації ОПП. На що отримали відповідь, що такі результати були викликані непорозумінням шкали відповідей. ЕГ визначила, що проводиться ряд анкетувань та опитувань, проте всі вони, одного спрямування (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScU8ZmWC_VgXsqzmbGjGFYmKwoojiz-EZASyjoQS8khdTFfeQ/viewform) та потребують розширення та вдосконалення для більшої точності та ефективності забезпечення внутрішньої якості освіти. ЕГ виявила, що анкетування стейкхолдерів освітнього процесу не проводяться на постійній основі. Не всі зацікавлені сторони охоплено опитуванням, зокрема не проходять опитування НПП, роботодавці. Маленький спектр тем анкетування серед здобувачів, не всім сторонам зрозуміла шкала вибору варіантів відповідей, що призводить до викривлення результатів опитування здобувачів. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ переконалася в тому, що вони мають змогу висловлювати власні пропозиції щодо ОП безпосередньо викладачам кафедри. Паралельно з цим, велику роль відіграє у цих процесах потужне самоврядування ЗВО на чолі з головою Грищенко Олександром.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація є первинною, тож на даний час були враховані лише недоліки, які мають інституційний характерщо були виявлені під час інших акредитацій у ЗВО та мають інституційний характер, а саме рекомендація щодо запровадження анкетування в онлайн-форматі. Ця практика набуває актуальності і при підготовці здобувачів за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

За здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти відповідає створений «Відділ з внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» (<https://cutt.ly/RzkXqfG>). Фахівці відділу розробляють ряд анкет та опитування для вдосконалення освітнього процесу (<http://www.dgma.donetsk.ua/opituvannya.html>). Під час зустрічей із адміністрацією ДДМА, представниками структурних підрозділів, НПП та здобувачами вищої освіти, було встановлено, що у ЗВО розпочато формування культури якості через спроби залучення стейкхолдерів до розробки, оновлення ОП, через розбудову внутрішньої системи якості освіти, впровадження механізму опитування стейкхолдерів щодо якості ОП, а також розробки процедур врахування результатів таких опитувань у внутрішньому забезпеченні якості освіти. У ДДМА не існує механізмів опитувань учасників академічної спільноти щодо вдосконалення внутрішньої системи якості освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Здобувачі та роботодавці залучені до перегляду ОП. Серед здобувачів проводяться опитування щодо якості проведення навчальних занять. У ДДМА існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо

кар'єрного шляху випускників ЗВО в цілому, існує "Клуб випускників". На кафедрі фізичного виховання і спорту створені передумови для збирання інформації щодо випускників даної ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони: Відсутність практики моніторингу задоволеності роботодавців та зовнішніх стейкхолдерів рівнем підготовки здобувачів даної ОП. Анкетування стейкхолдерів не проводиться на постійній основі. Маленький спектр тем анкетування серед здобувачів, не всім сторонам зрозуміла шкала вибору варіантів відповідей, що призводить до викривлення результатів опитування здобувачів. У ДДМА не існує механізмів опитувань учасників академічної спільноти (НПП) щодо вдосконалення внутрішньої системи якості освіти. Рекомендації: Запровадити анкетування різного спрямування для усіх зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів (НПП, роботодавців). Вдосконалити шкалу вибору варіантів відповідей в існуючих анкетах для уникнення викривлення результатів опитування та неоднозначності трактування результатів. Залучати здобувачів до активної участі у перегляді ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Внутрішні та зовнішні стейкхолдери (здобувачі та роботодавці) залучені до перегляду ОП. У ДДМА проводиться анкетування здобувачів щодо якості підготовки за ОП. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ДДМА в цілому, функціонує "Клуб випускників". Однак, не проводиться анкетування НПП та роботодавців щодо якості підготовки за ОП. Недосконалими є існуючі анкети для здобувачів (не всім сторонам зрозуміла шкала вибору варіантів відповідей). Відповідає визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ДДМА визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Всі нормативно-правові акти доступні на офіційному сайті ЗВО (<http://www.dgma.donetsk.ua/normativni-akti.html>). Основними документами, що регулюють взаємодію всіх учасників освітнього процесу є Статут університету, основні положення навчального закладу. Прийняті в Академії процедури визначають права й обов'язки науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти та є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Під час дистанційної експертизи підтверджено, що учасники освітнього процесу ознайомлені з наведеними документами, знають свої права та обов'язки, розуміють, де знайти потрібну інформацію у разі необхідності, про що свідчить аналіз анкетування та он-лайн спілкування зі стейкхолдерами та здобувачами. З огляду на наведене, експертна група вважає, що права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є чіткими, зрозумілими та доступними для них. Під час реалізації ОП Фізична культура і спорт всі правила, механізми та процедури дотримуються. Не всі нормативні документи, що оприлюднені на сайті мають печатки та оригінальні підписи. Серед таких: КОНЦЕПЦІЯ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ Донбаської державної машинобудівної академії на 2021–2030 роки, Стандарт академічної доброчесності Донбаської державної машинобудівної академії, Положення про переведення, відрахування та поновлення студентів (немає також і назви документа), Положення про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у Донбаській державній машинобудівній академії, Положення про організацію освітнього процесу в Донбаській державній машинобудівній академії (нова редакція), ПОЛОЖЕННЯ про навчання студентів ДДМА за індивідуальним графіком та інші документи, розміщені на сайті ДДМА у вкладці Нормативні акти: <http://www.dgma.donetsk.ua/normativni-akti.html>

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

У результаті спілкування експертною групою зі стейкхолдерами встановлено, що ДДМА своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін

(стейкхолдерів) та суспільства загалом. Посилання на проект ОП висвітлено на сайті Академії (<http://www.dgma.donetsk.ua/19-05-2020-555-obgovorennya-osvitnih-program.html>), а також на сайті кафедри висвітлені всі ОП та рецензії стейкхолдерів в публічному доступі (<http://www.dgma.donetsk.ua/2020120309osvitni-programi.html>). Зміни та доповнення до ОП стейкхолдери надають через інші комунікаційні канали, наприклад телефонним, електронною поштою, під час усного спілкування.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Освітня програма Фізична культура і спорт оприлюднена на веб-сайті Академії (<http://www.dgma.donetsk.ua/2020120309osvitni-programi.html>), де містяться її опис, зміст, рецензії та робочі програми освітніх компонентів включених до неї (<http://www.dgma.donetsk.ua/202012031111robocbi-programi-pavchalnih-distsiplin.html>). Обсяг інформації щодо змісту освітніх компонентів ОП для інформування потенційних вступників на сайті факультету знаходиться у відкритому доступі. Таким чином вступники та здобувачі освіти обізнані в ознайомленні із змістом освітніх компонентів, у тому числі і з вибірковими курсами (<http://www.dgma.donetsk.ua/2020120302abiturientu.html>). Роботодавці проінформовані щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією освітньою програмою. Інформація на сайті достовірна. Під час зустрічей не виявлено протиріч за публічно наданою інформацією.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Учасники освітнього процесу ознайомлені з нормативними документами, знають свої права та обов'язки, розуміють, де знайти потрібну інформацію у разі необхідності. Роботодавці проінформовані щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією освітньою програмою. Інформація на сайті достовірна. Під час зустрічей не виявлено протиріч за публічно наданою інформацією.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони: Нормативні документи, що висвітлені на сайті, не мають печаток та оригінальних підписів. Рекомендації: Розміщувати на сайті ДДМА нормативно-правові документи, які містять дату затвердження, печатку та оригінальні підписи.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

У відкритому доступі знаходиться нормативна база забезпечення освітнього процесу; розклад навчальних занять; поточна інформація щодо проектів Положень, змін та проектів ОП, тощо. Слід відмітити доступність та публічність всіх правил і процедур, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, відображених у сукупності певних Положень та нормативних документів ДДМА. Однак більшість нормативних документів, які були проаналізовані ЕГ та висвітлені на сайті, не мають печаток та оригінальних підписів. Відповідає визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	E
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>викл склад.pdf</i>	pU5sOwEX4tSEiO46LcfBYeMWQArDKjkcYUiOfqJdhs=
Додаток	<i>графік складання контр точок.pdf</i>	mC8Xrz26VbmKEa9112+A1muJWNyY4yQI9OwwL9HZ+5Q=
Додаток	<i>розклад ПСМ.pdf</i>	YAxoYSgFocsdvT7YV/JAQ4J+JtZeO8V4ibikjyzmGs=
Додаток	<i>публікації із закорд партнерами.pdf</i>	Mz5JK31zNnqxv2tWHDwy48/zu9Lvl7x1/kuotXp8Hog=
Додаток	<i>сертифікат ПК.pdf</i>	q+ZZijywyRxnzRH2+lz3MCNZ/8toTwsPiUZlqFFcvY=
Додаток	<i>сертифікат ПК (2).pdf</i>	uorHizojEptyX+yRdFwXpOHl6HAUOtA3nhMo39Ss+3c=

Додаток	<i>заява_вибір дисциплін.pdf</i>	wsyW7gVNTQIt7BDVjt8NdmP6y+KZozaz2hkufbVvcbfk=
Додаток	<i>наказ преміювання.pdf</i>	9wzr4Yy7GKxJT+76B/6F2AOmQtUkNAbf1w/dVrX1xns=
Додаток	<i>журнал ТБ.pdf</i>	pWb6qq6otmtrohXPuw18XYu/vKQ4Q1MQ34zxGaK2Fb4=
Додаток	<i>договір_Антиплагіат.pdf</i>	C2G9Bgu3vL7kLUEC3JQB8gAqXV9Y12yOoJV3c6uWyh4=
Додаток	<i>Протокол_каф.pdf</i>	giGZ4KBwKUr48u2hentP2d6lYlmUY9G/4WenfJNFCM=
Додаток	<i>протокол НМС.pdf</i>	KcEA7oFhp0JV3qzu5GDn6lFguCIQPobs3PVjDUuKD2c=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Білецька Вікторія Вікторівна

Члени експертної групи

Вознюк Тетяна Володимирівна

Кузніцина Анастасія Олегівна